ALp(LKA)2828

Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, January 26, 1989.

Nepriklausoma Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 4 (49–ji metai) * 1989 m. SAUSIO – JANUARY 26 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366–6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

h.n.

Prieš perimant ir perduodant JAV prezidento pareigas: Nancy Reagan, George Bush, prez. R. Reagan ir Barbara Bush.

PRESS PICTURE GROUP

IŠKILMINGA NAUJOJO PREZIDENTO INAUGURACIJA

Naujasai JAV prezidentas George Bush prisiekė kartu su savo viceprezidentu Dan Quayle išlaikyti, saugoti ir ginti savo valstybės konstituciją ir tokiu būdu pradėjo naują erą Amerikos politiniame ir valstybiniame gyvenime. Nuo sausio 20 d. iki vėlyvos sekmadienio nakties JAV sostinė iškilmingais paradais, koncertais ir balių baliais atšventė tą svarbų įvykį. Šalia stovintiems net atrodė, kad rekordinio deficito kamuojamas JAV valstybės iždas išleido žymiai per daug pinigų. Visa toji "pompa" galėjo būti daug paprastesnė, nes pavyzdžiui, inauguracinis koncertas buvo tokia nevykusi amerikoniška mišrainė, kad be jos inauguracijos iškilmės nebūtų nė trupučio nukentėjusios. Šiaip jau Bush'o prezidentavimas, atrodo, bus daug liaudiškesnis ir kasdieniškesnis, negu Reagan'o ir politinės problemos bus sprendžiamos daug labiau atsižvelgiant į dienos rūpesčius ir reikalavimus.

Savo inauguracinėje kalboje Bush'as pastebėjo kad amerikiečiai turėtų siekti ne vien tiktai materialinių gėrybių sau, bet aktyviai dalyvauti savo šalies gyvenime ir siekti, kad "Amerikos veidas būtų malonesnis, o pasaulio veidas švelnesnis", nes ir Baltuosiuose Rūmuose esą pradėjęs pūsti naujas ir švelnus vėjelis.

VIDURINIŲ RYTŲ KATILAS TEBEKUNKULIUOJA

Neatrodo, kad Arafat'o ištiesta ranka Izraelio politiką būtų pasukusi draugiškesne kryptimi. Atvirkščiai: najausi krašto apsaugos ministerio I. Rabin'o įsakymai leidžią į maištaujančius arabus šaudyti ne tiktai karininkams ir ne tiktai tuo atveju, kai gresia tiesioginis pavojus gyvybei, tikrai arabų sukilimo (intifados) okupuotose Izraelio teritorijose nesumažins. Paskutiniu metu taip pat paaiškėjo, kad Izraelio kariai šaudo geroka "keistom" guminėm kulkom. Tos kulkos iš tiesų yra plieniniai šratai, aptraukti plonu gumos apdangalu ir žymiai sunkiau sužeidžia apšaudomuosius. Kaip tiktai todėl paskutnėmis savaitėmis nušautų arabų skaičius labai padidėjo. Net kai kurie Izraelio piliečiai ir sąjūdžai protestuoja prieš tokių kulkų naudojimą.

AKIHITO - NAUJASIS JAPONIJOS IMPERATORIUS

Mirus imperatoriui Hirohito, išbuvusiam soste net 62 metus, imperatoriumi tapo jo sūnus Akihito. Hirohito laidos tiktai vasario 24 d., gi iškilmingos naujojo imperatoriaus įvestuvės bus atlaikytos praėjus metams nuo Hirohito mirties, taigi, 1990 metų sausio 7 dieną.

Naujasai imperatorius, pagal naująją 1945 metų amerikiečių padiktuotąją konstituciją, nebus laikomas dievišku ir jo pareigos iš galia tebus simboliškai ceremonialinė, nes religija griežtai atskirta nuo valstybės; betgi Japonijos imperatorius, anot japonų spaudos, visuomet liksiąs valstybės ir žmonių vienybės simboliu. Tokiu būdu jis vis dėlto esąs laikomas valstybės galva.

Mirusio imperatoriaus laidotuvės kainuos apie 100 milijonų dolerių, nes mirusiajam bus pastatytas specialus imperatoriškas mauzoliejus.

PRAHOJE VIS DAR NERAMU

Prasidėjusios demonstracijos, minint studento Jan Palach susideginimą ir brutalų Prahos laisvės sąjūdžio numalšinimą sovietų tankais 1968 m., dar vis nesibaigia. Po sausio 15 d. jau visą savaitę kasdien vėl ir vėl susirenka protestuojantys čekoslovakai. Juos pjudo šunimis ir muša lazdomis komunistinės valdžios smogikai. Paskutinėmis Reuterio agentūros žiniomis, jau buvę suimta virš 800 žmonių, jų tarpe žinomas rašytojas Vaclav Havel ir daug jo įkurtosios Žmogaus Teisių grupės 77 (Charter 77) narių. Didesnė suimtųjų dalis po kelių dienų paleista, bet aktyvesnieji demonstruotojai dar kalinami.

GORBAČIOV'AS KALBA APIE REŽIMO NUODĖMES

Jau anksčiau vakariečiai pastebėjo, kad Gorbačiovas kelis kartus yra garsiai ir viešai paminėjęs Dievą. Ar tai retorinė puošmena, ar tikras jausmas Dievui (Didžiąja raide!) nežinia, bet štai, š.m. sausio 21 d. kalbėdamas komunistų partijos susirinkime Maskvoje, jis prasitarė, kad 9 metus trukusi sovietų invazija Afganistanan, buvusi n u o d ė m ė ! Nuodėmė todėl, kad toji okupacija žymiai pablogino valstybės išlaidų ir ekonominės problemas. Toje kalboje generalinis sekretorius nusiskundė apie nesėkmes: Sovietų Sąjungos laukią sunkūs laikai, nes kol kas ekonominės reformos nesančios efektingos. Tos nesėkmės priežastimi Gorbačiov'as nurodė smukusią naftos kainą. 1986 metų Černobilio atominės jėgainės gaisrą Ukrainoje, žemės drebėjimą Armėnijoje, Afganistano invaziją ir žymiai sumažėjusį alkoholinių gėrimų pardavimą. Štai jo žodžiai, perduoti ir televizijos tinklais: "Būtų buvę geriau, jei būtume turėję daugiau laimės, bet naftos kainos krito net ketvertą ar penketą kartų, prisidėjo Černobilis, Armėnija, Afganistanas - mūsų senos nuodėmės ir taip toliau, ir taip toliau".

IR BUDAPEŠTAS PROTESTUOJA

Oficialioji Vengrijos žinių agentūra MTI pranešа, kad sausio 21 d. Budapešto miesto centre susitelkė virš 2500 vengrų, garsiai protestuodami prieš nuolat smunkančią šalies ekonomiją. Iki šiol pradėjusi atsigauti prekyba ir gamyba vėl ima trokšti po komunistinių ir nevykusių įsakymų padu. Iki šiol Vengrija buvo viena iš labiausiai ekonomiškai atsigavusių komunistų užgrobtų Europos kraštų.

BRITAI REIKALAUJA RAŠYTOS KONSTITUCIJOS

Nors Didžioji Britanija ir laikoma moderniosios demokratijos lopšiu, bet gal nedaugeliui žinoma, kad ši valstybė iki šiol neturi rašytinės konstitucijos. Ji valdoma paprotiniu bei precedentiniu įstatymu, įsigalėjusiu ir priimtu ilgalaikių politinių pasikeitimų bei reformų eigoje. OBSERVER laikraštyje paskelbtas memorandumas, pasirašytas 1000 naujo sąjūdžio narių, reikalaujančių rašytinės konstitucijos ir rašytinės teisių chartos. Šie nariai, daugiausiai britų intelektualai ir akademikai, įsteigę sąjūdį, pavadintą CHARTER 88 tvirtina, kad dabartinė Britų vyriausybė pažeidžianti vis daugiau nerašytųjų demokratijos principų.

KAS IŠSPROGDINO PAN AM LĖKTUVĄ?

Europos spaudoje jau anksčiau pasirodę spėliojimai gal ir nebuvo paprasti gandai. Štai, š.m. sausio mėn. 21 d. Kuwait'o dienraštis AL-QABAS paskelbė Sirijos krašto apsaugos ministerio Mustafa Tlass pareiškimą, kad amerikiečių PAN AM bendrovės keleivinis lėktuvas buvęs išsprogdintas Izraelio agento, JAV kareiviui apgaulingai įduota bomba. Štai to ministerio pažodinis teigimas: "Izraelio saugumo organizacijos MOSSAD agentas įteikė JAV kareiviui maišą su sprogmenimis, užmokėdamas už tai 300,000 dolerių ir tvirtindamas, kad maišelyje esą 500,000 dolerių vertės deimantai, kuriuos jis noris slaptai įgabenti Amerikon".

● KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad prašymus paramai iš šio fondo gauti reikia įteikti IKI š.m. VASARIO mėn.16 dienos.

Prašytojai turi užpildyti specialiai valdybos paruoštą prašymo formą, kurią galite gauti apylinkėse iš Fondo įgaliotinių arba kreipiantis į K.L.B. KRAŠTO VALDYBĄ 1011 College Street, TORONTO, Ont., M6H 1A8.

Didesnių apylinkių Fondo įgaliotiniai yra: Hamiltone - J.Pleinys, Londone - E.Petrauskas, Montrealyje -Br. Staškevičius.

K.L.F. Valdyba

****

* KLB Krašto Valdyba yra užsakiusi lietuviškų vėliavų, kurios bus netrukus pagamintos. Jos bus daromos iš "nylon" medžiagos. Vėliavos dydis: 36"x72". Vėliavas (be stiebų) galima jau dabar užsisakyti. Užsakymai imami tik iš anksto sumokėjus $45.00. Čekius rašyti KLB vardu ir siųsti **1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.**

****

ESTIJA NEBENUSILEIDŽIA

Pasaulinė spauda pranešė, kad Estija oficialiai paskelbė estų kalbą valstybine kalba Estijoje. Nors Kremlius ir Komunistų partija Maskvoje pasmerkė estų visiško savarankiškumo reikalavimus, Estijos vyriausybė ir respublikos sovietas (taryba) savo nutarimų neatsiėme ir nepakeitė.

GLOBE AND MAIL š.m. sausio 23 d. numeryje rašo, kad iš visos Sovietų Sąjungos traukiniais važiuoja sovietų piliečiai į Tallinną ir išperka visas vertingas prekes. Daug tų prekių vėliau pasirodo juodosiose Sovietijos rinkose, ypač pačioje Maskvoje. Estijoje kursuojąs net toks anekdotas: esą Estijos kolchozai dabar auginą kiaules su sparnais, kad jos galėtų pačios tiesiai Maskvon nuskristi.

Prieš dvi savaites Estijos vyriausybė nustatė koks kiekis cukraus, mėsos sviesto, kavos, mielių, makaronų ir vaikų rūbų, kilimų, dantų pastos, padangų, automobilių dalių, šaldytuvų, laidytuvų gali būti išvežtas iš Estijos. Tai rodo, kiek pažengusi yra Estija, palyginus su nuskurdusiomis "plačiosios tėvynės" respublikomis. Estiją pagyrė pats Gorbačiov'as. Tikėkimės, kad jis suteiks Estijai prašomą ekonominę nepriklausomybę, jei nėra aklas ir mato k o d ė l Estija, Latvija ir Lietuva yra pažangesnės už tarybinio rojaus ilgiau ragavusias tautas. Tik kiek toli Kremlius p r a m a t o - neaišku.

LENKIJOJE NUŽUDYTAS KUNIGAS?

Lenkijos žinių agentūra PAP praneša, kad savo bute, Varšuvoje, rastas negyvas kunigas, galėjęs būti nužudytas. Anot agentūros, esą daug žymių, kad kun. Stefan Niedzielak buvęs nužudytas įsilaužusio plėšiko. SOLIDARNOSČ profesinės sąjungos informacinė tarnyba SIS pažymi, kad nužudytasai kunigas buvęs jų sąjūdžio aktyvus rėmėjas ir kad jo kūne rasta mušimo žymių. Incidentas tiriamas.

IŠMESTINAS MINISTERIS

Kanados min. pirm. Brian Mulroney, grįžęs iš Floridos, sudarinėja naujos vyriausybės sąstatą. Yra pageidaujama, kad iš kabineto išmestų savo mokslo laikų draugą Lucien B o u c h a r d'ą, nes šis yra ne tiktai fanatikas separatistas, ištikimai tarnavęs René Lévesque arogantiškai partijai, bet net šiandien neatsisakąs angliškai kalbančių persekiojimo ir pažeminimo ne tiktai Québec'o provincijoje, bet ir visoje Kanadoje. Tokių fanatikų vieta ne Kanados ministerių kabinete, bet separatistų smogikų eilėse.

KAI RIEBIEJI RIEBĖJA

Aiškėja dar vienas laisvosios prekybos sutarties iššauktas nepageidaujamas reiškinys: didžiosios bendrovės ima jungtis viena su kita, kad galėtų lengviau konkuruoti su amerikiečių biznio milžinais. CANADIAN lėktuvų bendrovė jau prarijo mažesnę WARDAIR, netrukus išnyks TEXACO CANADA ir jau baigtos derybos dėl MOLSON'S alaus daryklos susijungimo su O'KEEFE alaus daryklа.

Dar planuojama visa eilė panašių konglomeratų ir apie tuos riebėjančius riebiuosius dar ilgai kalbės Kanados spauda. Vartotojų apsaugos sąjūdžiai nuogąstauja, kad didiesiems didėjant, padidės ir produktų kainos, nes liks vis mažiau savitarpinės konkurencijos partnerių. Kanados vyriausybės atsakingi asmenys tvirtina seką su tam tikru rūpesčiu bei nuogąstavimu vykstančius susivienijimus, bet įsikišią į šias transakcijas, jeigu jos būtų nepageidaujamos. Žinant konservatorių laissez-faire ekonomines pažiūras, nesunku pranašauti, kad varnas varnui akies nekirs.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina $ 22 -
Rėmėjo – $ 25. -

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Inž. Liūtas GRINIUS, buvęs VLIKO vicepirmininkas, visuomenės veikėjas miręs š.m. sausio 18 d. Alexandrijoje, Virginia, 51 m. am. Liko žmona Nijolė ir vaikai: Audra, Aras, Vytis ir Nida.

LIETUVOS LAISVĖS LYGOS ATSTOVŲ VAKARUOSE LAIŠKAS RADIJUI IR SPAUDAI

Dėl Europos Parlamento "Baltic Intergroup" prezidiumo ir generalinio sekretoriaus pareiškimo "Apie Pabaltijo respublikų būsimą ateitį".

Europos Parlamento "Baltic Intergroup" (Pabaltijo grupė prie Parlamento) prezidiumas ir atsisveikinąs generalinis sekretorius (A. Klimaitis), kaip rašo okupuotos Lietuvos GIMTASIS KRAŠTAS (1988.lapkričio 24-30 d.d.), 1988 m. spalio 28 d. paskelbė pareiškimą "Apie Pabaltijo respublikų būsimą vystymąsi". Pareiškimas yra pasekmė A. Klimaičio lankymosi Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio suvažiavime, šiam Sąjūdžiui kviečiant, ir jo pašnekesių su Sovietų komunistų partijos pareigūnais, reziduojančiais Lietuvoje. Pareiškimas padarytas, kaip rašo minėtas savaitraštis, tuoj po A. Klimaičio pranešimo Europos šalių parlamentarams "Apie Pabaltijo respublikų valstybinio suvereniteto siekimą". Betgi pareiškime valstybinė Nepriklausomybė paversta vergišku Rusijos federacijos pakaitalu.

Prie Parlamento veikiančios Pabaltijo grupės pareiškimo pradžioje sakoma, kad "Beveik prieš 50 metų Hitlerio -Stalino pakto slapti protokolai pažeidė tarptautinę teisę ir tuo laiku užbaigė Pabaltijo respublikų valstybinę nepriklausomybę". Tai tik pusė tiesos. JAV prezidentas 1940 m. spalio 15 d. Baltuosiuose Rūmuose lietuvių delegacijai patikslino, kad įvykdyta okupacija tik laikinai sutrikdė suverenitetą vykdymą. Deja, Strasbourgo pareiškėjai sutinka, kad okupuotos Pabaltijo valstybės įgijo kiek didesnį savarankiškumą likty "Sovietų Sąjungos konfederacijoje". Tačiau Pabaltijo šalių gyventojų dauguma sudarančios lietuvių, latvių ir estų pavergtos tautos (kolonistai čia negali būti imami domėn) niekados nesusitaikins su vergo ar pusiau vergo dalia, su satelito statusu. Ne už tai pokario metais Lietuvos partizanai paaukojo tiek gyvybių. Naikinamų tautų valstybinei nepriklausomybei atkurti būtina, kad Maskva pasitrauktų iš Pabaltijo šalių lygiai taip, kaip stalininių bendrininkai hitlerininkai išsinešdino iš Norvegijos, Prancūzijos, Belgijos, Danijos, Olandijos ir kitų okupuotų valstybių teritorijų.

Kiti prie Parlamento veikiančios Pabaltijo grupės pareiškimo teiginiai taip pat yra žalingi ir pavojingi tikriesiems okupuotos Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės siekiams. Visa tai liudija, kad Pabaltijo grupės prezidiumas ir generalinis sekretorius yra pasiryžę įteisinti visuo pasaulio pasmerktų Hitlerio ir Stalino labiausiai nusikalstamo darbo rezultatą. Paskutiniai kolonizatoriai Europoje - rusų okupantai to laukia ir rezga progas jau beveik pusę amžiaus.

Nepriklausomybė yra didelis ir gyvybinis tautų turtas. 1920 m. balandžio 3 d. nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Voldemaras rašė sovietų Rusijos užsienio reikalų komisarui Čičerinui, kad "Nepriklausomybė privalo būti pripažinta iš anksto. Ji yra tautos pagrindinė teisė ir neprivalo būti diskusijų objektas".

Gi nuolaidžiaudamas okupantui Pabaltijo grupės prezidiumas savo posėdyje nutarė sudaryti penkių parlamentarų ir spaudos darbuotojų grupę kelionei į Pabaltijo šalis ir Maskvą. Ir jeigu pasiuntiniai, patikrinę padėtį vietoje - Pabaltijyje ir Maskvoje - ras priimtiną padėtį (iš minėto pareiškimo neaišku, kokią padėtį grupė laikys normalia, tik aišku, kad Nepriklausomybės atkūrimo linkme apčiuopiamų poslinkių, vykstant laisvėjimo procesui, nėra), tai "Europos Parlamento Pabaltijo grupė stos už tai, kad tos sprendimas gautų tarptautinės teisės užtikrintojo tautų bendruomenėje atitinkamą teisinį pripažinimą, įskaitant pačią Europos bendruomenę ir jos valstybes". Betgi Maskva jau beveik 50 metų kaip skelbia, kad jos užgrobtos Pabaltijo šalys yra suverenios valstybės ir todėl ji Pabaltijo komunistams dabar leidžia žongleruoti įškreipto ir visokio plauko suverenitetų sąvokoms.

Ryšium su tuo, kas aukščiau pasakyta, Lietuvos Laisvės Lygos Tautinės Tarybos vardu mes, jos atstovai Vakaruose, pačiu ryžtingiausiu būdu protestuojame prieš bet kokius kapituliantiškus žingsnius, trukdančius lietuvių, latvių ir estų tautoms siekti pilnos valstybinės Nepriklausomybės, išsilaisvinant iš okupacinės "federacijos" varžtų. Todėl dabar ypač svarbu pasiekti, kad vykstančios į okupuotas Pabaltijo šalis Europos Parlamento narių grupės prieštarautų Maskvai, vulgarizuojančiai suverenitetą sąvoką ir pasisvęstų tikslui atkurti okupacijos išvakarėse galiojusių Lietuvos, Latvijos ir Estijos Konstitucijų veikimą ir tuo nekomplikuojant tarptautinės teisės problemų siektų atgaivinti sutrikdytą valstybinę Nepriklausomybę. Dėl to mes griežtai pasisakome prieš Pabaltijo grupės prezidiumo sekretorių A. Klimaitį, kuris apeidamas grupės vadovybę ar grupei nuolaidžiaujant, pasitarnavo Hitlerio-Stalino ir dabartinių Kremliaus valdovų interesams.

Lietuvos Laisvės Lygos Tautinės Tarybos Atstovai Vakaruose: Algirdas Statkevičius, Dr. Kazys Eringis, Čikaga, 1988 m. gruodžio 12 d.

LIETUVOS SĄJŪDIS IR LIETUVOS LAISVĖS LYGA

Vytautas S k u o d i s
/ tęsinys /

Savo kalboje A. Terleckas pasakė: - Lietuvos Laisvės Lyga iš Tarybų Sąjungos vyriausybės reikalauja: 1. Paskelbti Molotovo-Ribentropo paktą neturintį juridinės galios. 2. Išvesti iš Lietuvos okupacinę kariuomenę. 3. Palikti lietuvių tautai teisę pačiai spręsti savo likimą.

Tai, kaip šio Lietuvos Laisvės Lygos Tautinės Tarybos atstovo kalba buvo sutikta didžiulėje suvažiavimo salėje, geriausiai apibūdina ir patį Lietuvos Sąjūdį kaip organizuotą ir stiprią tautinio atgimimo jėgą. Todėl jo tiksliausias pavadinimas būtų- Lietuvos Tautinio Atgimimo Sąjūdis, apimantis visą pavergtąją lietuvių tautą.

LYGOS Sudėties Pobūdis

Mus pasiekė žinia, jog ir LLL jau turi organizaciją, kurioje, papildomai nepatvirtintomis žiniomis, yra 800 narių.

Bendra LLL Tautinės Tarybos narių charakteristika tokia: 1988 m. liepos 18 d. LLL dokumentą pasirašiusiųjų Tautinės Tarybos narių išsilavinimo vidurkis - vidurinis. Keli iš jų yra baigę universitetą /Antanas Terleckas, Jonas Protusevičius ir gal dar vienas kitas/.

Iš visų tų 18-kos LLL Tautinės Tarybos narių, per paskutiniuosius 10 metų reiškėsi kaip aktyvūs disidentai tiktai 9. Tokiais yra: Vytautas Bogušis, Leonas Laurinskas, Jonas Petkevičius, Bronius Poškus, Jonas Protusevičius, Romualdas Ragaišis, Antanas Terleckas, Andrius Tučkus, Jonas Volungevičius. Iš tų devynių aktyviųjų- keturi buvę politiniais kaliniais. Tai J.Protusevičius, teistas už dalyvavimą partizaniniame judėjime ir iškalėjęs beveik 13 metų, R.Ragaišis, teistas 3 kartus, A.Terleckas, teistas 3 kartus, J.Volungevičius, teistas vieną kartą.

Visi kiti devyni: Valdas Aniliauskas, Algimantas, Baltrušis, Antanas Grigas, Eugenijus Krukovskis, Edmundas Paulionis, Vaclovas Ralys, Leonora Sasnauskaitė, Genovaitė Šakalienė, Mindaugas Šibonis disidentinėje veikloje buvo nežinomi. Tiktai E. Krukovskis šiais metais parodė didesnį aktyvumą, tačiau nedalyvavo nė viename kolektyviniame disidentų pareiškime.

Disidentiniame veikime taip pat visai nežinomi ir du iš trijų rugsėjo 18 dieną papildomai įvesti į LLL Tautinės Tarybos sudėtį - Teodora Kašdailienė ir Antanas Petrikonis. Tretysis iš jų - Algimantas Andreika tarp disidentų atsirado Romualdo Ragaišio teismo, įvykusio 1979-siais metais, metu, tačiau apie jį kalbėsime vėliau.

Savaime suprantama, jog vien tiktai priklausymas LLL Tautinei Tarybai be jokios konkrečios asmeninės veiklos, o tiktai formali narystė dar nepadaro veikėju. KGB tardytojai man ne vieną kartą sakė: - Baudžiama ne už mąstymą ar galvojimą, o tiktai už nusikalstamus veiksmus. LLL vardu dokumentus gali išleisti ir keli žmonės, o juo labiau tokius, po kuriais nėra išvardinamos pavardės.

Lyginant su Lietuvos Sąjūdžio Taryba, LLL Tautinės Tarybos didelis trūkumas yra tai, kad ji nėra niekieno išrinkta. Todėl ir jos atstovavimas pavergtajai lietuvių tautai yra tiktai simbolinis. Tačiau tai negali būti šešėliu LLL Tautinei Tarybai. Nevalia pamiršti, jog jos branduolį sudaro pogrindininkai, išėję į atvirą nelegalizuotą tautinį-patriotinįveikimą Lietuvos laisvės vardan.

Karjeristų - persimetėlių pavojus

Lietuvos Sąjūdyje viena iš svarbiausių problemų - apsisaugoti nuo infiltracijos tokių, kurie savo ankstyvesne veikla ir juodais darbais padėjo stiprinti komunistinę-biurokratinę tvirtovę, joje patys sau susisukdami jaukius ir pelningus lizdus, kurių dabar prarasti labai nesinori. Dalis tokių apsukresnių biurokratų, karjeristų ir kitų panašių elementų, dabar pamatę, jog Lietuvos Sąjūdis yra toleruojamas valdžios ir jis yra rimta jėga, ne tik nori į jį įsijungti, bet taip pat jame užimti vadovaujančias vietas, kad tokiu būdu Sąjūdžio iniciatyvines grupes nukreiptų sau palankia kryptimi.

Laikraštyje LITERATŪRA IR MENAS (spalio 29 d. nr. 44) rašoma: "Dar be galo daug yra žmonių, kuriems rūpi ne jų pačių atgimimas, o jų atrodymas Sąjūdyje. Būti vadu, būti populiariam taip gera, taip reikšminga, kad praranda reikšmę kiti dalykai - kad ir žmoniškumas".

Viename laiške iš Europos, rašytame 1988 m. rugsėjo mėn. antrojoje pusėje apie tai taip sakoma: "Į Persitvarkymo Sąjūdį aiškiai braunasi partiečiai ir saugumiečiai. Geras pavyzdys - Čekuolis, kuriuo daug kas norėtų nusikratyti".

Deja, atsitiktinių žmonių neišvengė ir Lietuvos Laisvės Lygos Tautinė Taryba. Vienas iš tokių - Mindaugas Šibonis. Šis 26 metų jaunuolis, anksčiau niekada disidentinėje veikloje nedalyvavęs, 1988 metų pradžioje išplatino pareiškimą, jog jis dėl laisvės trūkumo atsisakąs TSRS pilietybės ir reikalaująs leidimo išvykti į užsienį. Po įsijungimo į LLL Tautinės Tarybos sudėtį, nepraėjo ir vienas mėnuo, kai jis su visa šeima staiga liepos 31 d. iš Lietuvos išvyksta ir atsiduria Prancūzijoje, Europos Parlamento Strasburgo miesto pašonėje.

Bet būdamas LLL Tautinės Tarybos nariu, iki šios dienos nesusirišo nors ir laiškais, su LLL atstovais Vakaruose, kurių grupė buvo sudaryta LLL Tautinės Tarybos prašymu, po kuriuo yra ir M. Šibonio pavardė. O toji atstovų grupė manė, jog M. Šibonis atvyko į Vakarų pasaulį su specialiais LLL pavedimais ir įgaliojimais.

Antroji prieštaringa asmenybė, įvesta į LLL Tautinės Tarybos sudėtį - A. Andreika. Jo praeitis labai spalvinga Apie jo ryšius su KGB užsimena pogrindžio spaudoje ("Aušra" nr. 30, 1982 ir nr. 35, 1983).

A. Andreika neaiškiomis apslinkybėmis 1983 metais atsidūręs Mordovijoje, politinių kalinių griežto režimo lageryje nr. 3, savo dviprasmišku elegesiu ir veiksmais sukėlė daugeliui kalinių nepasitikėjimą juo. Daugelis atkreipė dėmesį į tai, kad jis už savo impulsyvius išsišokimus nebaudžiamas, į darbą nevaromas, dažnai šaukiamas pas KGB darbuotojus. Klausiamas apie ką buvo kalbama, visada atsakydavo vieną ir tą patį: jis atsisakąs TSRS pilietybės, ir dar prieš areštą prašęs išleidimo į užsienį. Dabar jį įkalbinėją nuo tokio sumanymo atsisakyti.

Žalingas grupių duplikavimas

Po bausmės atlikimo A. Andreika, sugrįžęs į Vilnių ir disidentų nepriimamas į jokius oficialius pareiškimus, 1988 m. pavasarį paskelbė sudarąs Lietuvos Helsinkio grupę, labai gerai žinodamas, jog tokia grupė t e b e - e g z i s t u o j a jau nuo 1976 metų. Čia tenka tiktai apgailestauti, jog kai kurie mūsų išeivijos laikraščiai pasiskubino savo skaitytojams pranešti apie Lietuvos Helsinkio grupės atsiradimą Lietuvoje, tartum nežinodami, jog tai nieko naujo.

Tikrajai Lietuvos Helsinkio grupei 1988 m. balandžio 25 dieną, paskelbus savo kreipimąsi į Tarptautinę Helsinkio federaciją ir eilinį dokumentą, paženklintą Nr. 5, A. Andreikos sukurtoji "Helsinkio grupė" daugiau nebepasireiškė.

1988 m. rugpjūčio 16 d. susikūrė legalizuotas Politinių kalinių gelbėjimo komitetas, kurį sudarė didelės pagarbos nusipelnę, buvę politiniai kaliniai: Povilas Pečeliūnas, Jadvyga Bieliauskienė, Petras Cidzikas ir taip pat šviesi asmenybė inž. Biutė Burauskaitė.

Bet - tiktai dviem savaitėms praėjus po to Komiteto įsteigimo, A. Andreika rugsėjo 4 d. paskelbė sudarąs Lietuvos žmogaus teisių asociaciją, susidedančią be jo dar iš trijų asmenų. Visas tos "asociacijos" veikimas apsiribojo vien tik informaciniu pranešimu Tarptautinei Žmogaus Teisių asociacijai (Frankfurte prie Maino), prašant jų grupę įjungti į tą tarptautinę asociaciją.

Toks nerimtas žaidimas vyksta tuo metu, kai vien tik Lietuvos Sąjūdis jau buvo pasiekęs daug svarių laimėjimų Žmogaus Teisių ir pagrindinių laisvių srityje. / b.d. /

****

PRANEŠA ELTA

EUROPOS SPAUDA APIE PABALTIJO IR IMPERIJOS KRIZĘ.

Įtakingasis Londono savaitraštis THE ECONOMIST sieja įvykius Pabaltyje su sovietinės rusų imperijos krize. Lapkričio 26-tos dienos numeryje išspausdinta vedamajame "Russia's Surly Empire" rašoma, kad Maskvos "per daug išsiplėtusi" imperija jau "dreba". Tos triukšmaujančios respublikos tarp Rusijos ir Europos branduolio yra arba slaviškos, bet ne rusiškos (Ukraina, Baltarusija), ar visai neslaviškos (trys Pabaltijos respublikos, Gruzija ir Armėnija). Jos nepakenčia rusinimo - jų teritorijoje įsitaisančių rusų naujakurių ar jų partijoms vadovaujančių rusų. Jos truputį daugiau už rusus žino apie demokratiją, nes jos gyvena arčiau prie jos. Trys Pabaltijo šalys, kaip ir Rytų Europos kraštai, dar prisimena savo nekomunistinę praeitį".

Savaitraščio nuomone, sovietinė imperija nepranyks visiškai, bet pasikeis jos pavidalas ir apimtis: "Jau veikia naujos jėgos, senosios ima nykti, į dienos šviesą iškeliamos istorinės klaidos. Visa tai, kaip kiekvienas marksistas jums gali pasakyti, daro kaitą neišvengiama."

Pasak vokiečių dienraščio FRANKFURTER RUNDSCHAU (1988.XI.21), Pabaltijo krizę aštrina ir Maskvos politika: "Kuo daugiau 'internacionalizmo' Maskva grūda į nerusų sovietines respublikas, tuo daugiau pasipriešinimo ji sukelia, nes visoje sovietinėje imperijoje internacionalizmas suprantamas kaip dar viena didžiausia hegemonijos apraiška."

"Faktas, kad komunistų partijos elementai (Pabaltijo šalyse) remia šias tautines dvasios manifestacijas, pabrėžia kokie pavojai gresia Gorbačiov'ui ir jo reformų politikai šioje srityje", rašo NEUE OSNABRÜKER ZEITUNG (1988.XI.18).

"Maskva susidūrė su rimta dilema", rašo HANDELSBLATT (1988.XI.23), "kaip padaryti nuolaidų pabaltiečiams, neišprovokuojant panašių reikalavimų iš kitų nerusų respublikų. Jei Maskva susilaikys nuo jėgos panaudojimo, tada Pabaltijo valstybių bus neįmanoma palikti tuščiomis rankomis".

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian - Canadian Foundation,
Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI,
PALŪKANOS - LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNAŠAI

Nauji nariai:

1480.	Piečaitienės Marcelės atminimui	$ 125.-
1481.	Lukoševičienės Albinos atminimui	100.-
1482.	Kličienės Jinos atminimui	130.-
1483.	Radzevičiaus Petro atminimui	315.-
1484.	Siminkevičiaus Danieliaus atminimui	100.-
1485.	Gaurienė Aldona	100.-
1486.	*Gustainio Antano atminimui*	500.-
1487.	Mikučionio Juozo atminimui	500.-
1488.	Ščepanavičius Bronius	100.-
1489.	Bacevičius J.	100.-
1490.	Raupėno Stasio atminimui	285.-
1491.	*Noreikos St. ir G.*	100.-
1492.	Kežinaitienės Aldonos atminimui	460.-
1493.	Bražys A.	500.-
1494.	Siniuvienė Dalia	200.-
1495.	Girdauskas Eugenijus	100.-
1496.	*Bungardos Kazimiero atminimui*	491.-
1497.	Stauskų Antano ir Karolinos atminimui	200.-
1498.	Pacevičius Stasys ir Jonas	100.-
1499.	Pacevičienė Rūta	100.-
1500.	Šilgalio Antano atminimui	325.-
1501.	Dūdos, Kostas ir Carmel	100.-
1502.	Apanavičius Everestas	1,000.-
1503.	Garnelienės Vandos testamentinis palik.	1,000.-
1504.	Vaičiūnas Vaidotas	100.-
1504.	Vaičiūnienė Žibutė	100.-
1506.	Valaitis Marijonas	200.-
1607.	Dr. Vaitkūno Vytauto atminimui	100.-
1508.	Simonaitis D.V.	100.-

Įnašus papildė:

3.	Berséno Juozo testamentinis palikimas	6,653.-
10.	Mockus Zigmas ir Liudvika	950.-
34.	Mališka Izidorius	500.-
46.	Aštikaitytė-Uleckienė Marija	500.-
64.	Veraitis Juozas	320.-
73.	Kyelaičiai Aleksas ir Teodora	82,505.-
113.	Rimšaitė Jadvyga	400.-
142.	Bersėnas Augenijus	800.-
162.	Gilius Anzelmas Titus	150.-
176.	Ripečkos M. ir I.	500.-
180.	Bersėnaitė - Cers Zita	400.-
282.	Vaitkūnai Petras ir Helena	4,300.-
284.	Dirgis Viktoras	5,000.-
289.	Šuma Vladas	3,000.-
303.	Jakūnas Albertas	795.-
327.	Hamiltono D.L.K. Algirdo Šaulių Kuopa	200.-
348.	*Stikaitis Kostas*	200.-
354.	Vilkūnas J.	3,500.-
394.	Zavadskienė Vera	220.-
447.	Markelio Lino atminimui	135.-
455.	Rimšų Prano ir Kamilės atminimui	800.-
537.	Stalioraičio Juozo atminimui	900.-
596.	Čepo Stasio atminimui	1,055.-
673.	Kaziūnas A.	1,900.-
766.	Toronto Lietuvių Namai	7,450.-
790.	Gaputytė Monika	900.-
851.	Januškevičius C. A.	[illegible]
898.	Šarauskai Mečys ir Emilija	510.-
914.	Sakalas Pranas	200.-
946.	Mitalo Adolfo atminimui	700.-
947.	Radzevičienė Leonarda	700.-
988.	Bersėnienė Vida	600.-
1030.	Bernotas Pranas ir Helena	3,400.-
1039.	Didžbalio Jono atminimui	1,740.-
1040.	Domeikos Juozo atminimui	415.-
1078.	Macevičiūtė Marija	300.-
1086.	Vilčinskas Kazimieras ir Birué	300.-
1132.	Savickas Balys	1,000.-
1138.	Noreikos Felikso atminimui	500.-
1195.	Bražiūnas Petras	1,000.-
1219.	Jankūnienė Dara	600.-
1242.	Girnys Kazys	400.-
1303.	Ralio D. testamentinis paliknas	39,000.-
1310.	Fredas St.	800.-
1318.	Uleckas Gintaras	200.-
1355.	Steponavičius Bronius ir Aksandra	200.-
1376.	Janušoniai S. ir F.	200.-
1379.	Uleckas Juozas	200.-
1380.	Kšivickienė Alina	300.-
1402.	Štuopio Povilo atminimui	1,000.-
1434.	Malis Petras	200.-
1435.	Malienė Janina	200.-
1454.	Čepaičio Apolinaro testamentinis palik.	1,405.-
1478.	Noliaus Alberto atminimui	225.-
1479.	Svilo Juozo atminimui	770.-
1483.	Radzevičiaus Petro atminii	415.-

Pradiniai įnašai

Sniečkienė Paulina	$ 25.-
Vekterio Leono atminimui	30.-
Bakevičiaus Balio atminimui	50.-
Kvederys Joseph	20.-
Mačiulaitis Edvardas	50.-
Žitkus V.	30.-
Kriščiūnas Vitas ir Jadvyga	10.-

Naujus narius sveikiname, įdžiusiems įnašus - dėkojame, pradinius įnašus padaris kviečiame papildyt iki $100.- ir tapti pilnateisiais do nariais. **K.L.F.**

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUĮ CENTRAS:

- **Lituanistikos Tyrimo ir StucCentras** išleido dr. Sauliaus Sužiedėlio suredaguotą mentų rinkinį, VENGEANCE ON THE RUN. Taa *Lietuvos policijos* raportų apie bolševikų veiklą pesųjį Birželį vertimai Šis leidinys yra pirmas numeris ıvos karo ir pabėgėlių dokumentacijos serijoje (Lithn War and Refugee Documentation Series). VertėEdvardas Tuskenis, rinkėja Valerija Sparkytė. Įvadrašė LTSC valdybos pirm. dr. Jonas Račkauskas. LTŠikia Jaunimo centre telefonas (312)-434-4545.

- **Lituanistikos Tyrimo ir Studentro Muziejui** paskutiniu metu *eksponatų* paaukojo ṡys asmenys bei organizacijos: inž. Vytautas Šliūpas dr. Jono Šliūpo medžiagą), Filaltelistų draugija "ḥ", Vydūno Jaunimo Fondas (medžiagą apie Vydūnągdalena Stankūnienė (tautinius drabužius). LTSC mus direktorė Nijolė Mackevičienė, LTSC telefonas (34-4545.

IEŠKO MOTINOS BROLIO

Ieško motinos brolio **Aukštuolio Juozo,s.Motiejaus, gimusio 1924 m. Ukmergės apskr., Žemaitkiemio parapijoje, Avižienių kaime.** Kiek žinoma, **1944 m. buvo išvežtas Vokietijon.**

Žinantieji apie jį, prašomi pranešti į "NL" Redakciją arba tiesiai klausiančiajam:
Kiaušinis Povilas, Vilnius, 232057, Didlaukio gt.7 bt.12. Lithuania, SSSR.

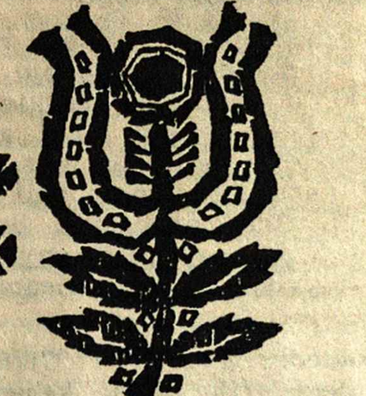

VASARIO 16 PROGA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PRAŠO AUKŲ VISUOMENINEI – TAUTINEI VEIKLAI PAREMTI

Kanados Lietuvių Bendruomenė, vienintelė Kanadoje, nuolatos rūpinasi Lietuvos ir jos suverenumo reikalais, palaiko nuolatinius ryšius su Kanados vyriausybių institucijomis ir kitų pavergtų tautų organizacijomis, informuoja Kanados valdžią bei spaudą, tuo iškeliant Lietuvos vardą plačiajai Kanados visuomenei.

Per Kultūros ir Švietimo komisijas, ji dirba lietuvybės ir jos vertybių išlaikymui ir puoselėjimui čia Kanadoje bei jos perdavimu jaunajai kartai.

Už metų bėgyje suaukotą $20 ar daugiau sumą, **išduodami pakvitavimai nuo pajamų mokesčio.**

Prašome naudoti specialius vokelius, gaunamus apylinkių valdybose.

Prašome aukoti per KLB apylinkių valdybas arba siųsti:

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8

KLB KRAŠTO VALDYBA

AMERIKOS KONSTITUCIJA REMIASI INDĖNŲ POTVARKIAIS

Istorikai sako, kad amerikiečių konstitucijos didžiąsias mintis įkvėpė indėnų- irokėzų genties gyvenimo idealai.

Thomas Jefferson'as, John Adams'as, Benjamin Franklin'as ir kiti Amerikos valstybės kūrėjai žavėjosi 1000-ies metų senumo irokėzų potvarkiais, kurie vadinosi "Didysis irokėzų įstatymas".

Šis jų įstatymas garantavo pagrindines Žmogaus Teises. Jame taip pat buvo suformuluotas valdomasis aparatas, pagal kurį 5 *New York'o - Naujosios Anglijos* gentys gyveno harmoningai savo tarpe, pasivadinusios bendru irokėzų vardu.

T. Jefferson'as savo raštuose pabrėžė, kad irokėzų konstitucija suteikė galimybes indėnų gentims gyventi "*nepalyginamai laimingiau, negu toms, kurios gyveno eu*ropiečių valdomos".

Kuomet 1787 m. Philadelphijon atvyko delegatai sudaryti Konstituciją, jie įdėmiai peržiūrėjo "Didįjį įstatymą",- tvirtina Jose Barreiro, Cornell Universiteto indėnų laikraščio redaktorius. Jis rašo: " John Ruttledge, Pietų Karolinos atstovas konvencijai, buvo pirmininku Konstitucijos surašymo komiteto. Konvencijos pradžioje jis perskaitė dalis šio Didžiojo Įstatymo savo komiteto nariams."

Kalifornijos istorijos profesorius dr. Donald Grinde Jr.,randa stebinančius sutapimus konstitucijoje su Didžiuoju Įstatymu. Abu dokumentai užtikrina pagrindines Žmogaus Teises, žodžio laisvę, laisvę praktikuoti religiją pagal asmens pageidavimą.

Didysis Įstatymas skelbia dvigubą įstatymų leidimo sistemą, panašią, kaip dabar turi amerikiečiai. Abiejuose dokumentuose išvardinama, kas turi galią skelbiant karą. Abiejuose yra numatyta sistema, kuria paskirstoma galia ir numatomas būdas ją tikrinti ir išbalansuoti.

Yra v i e n a s didelis skirtumas: visi irokėzų vadai buvo vyrai, kaip ir mūsų vyriausybės vadai, kai Konstitucija buvo rašoma - bet irokėzų vadai buvo renkami - moterų. /Parinko Ž./

D o b i l a s

IŠMESTINUKAS

A P Y S A K A

III-ioji dalis.

KARAS BAIGĖSI, BET KAS TOLIAU?

/ tęsinys /

2. - Na, jau gerai! - suplojo rankomis Olga.
- *Po vienos - antroji* pati neprašyta įsilieja į burną. Tai ko dar laukiate - pilk tuos pačius puodukus! Ketveriukė siurbtelėjo po gerą gurkšnelį. Greitai kalbos paspartėjo ir šilta, jauki šiluma plaukė visu kūnu. Laima jau pasisakė čia nakvosianti. Olga bandė užvesti linksmą dainelę, bet *kažkaip nerado tinkamo pritarimo, gal dar* trūko žaliojo gėrimėlio. Nuotaika buvo švelniai pakilusi, bet kitas slogutis linksmybę pridengė. Pažadėtoji muzika tikrai atsirado. Atsirado didžiulis ir visokiomis grožybėmis išpuoštas akordeonas, bet deja, jį kiek patampius, iš to instrumento pasigirsdavo tik *keisti, kaip pjaunamo* ožio, garsai. Pasirodo, kad muzikantas sugebėjo tik paprastą, be jokių priedų pagerinimui, armoniką tampyti, gi šis sutvėrimas, ar jį stūmei ar traukei, tuo pačiu balsu bliovė. Kaip toks, buvo nukeltas į kampą ir džiaugsminga nuotaika gerokai atslūgo. Dar bandė suderinti dainą, bet nesisekė ir šį kartą. Ką kitą darysi - reikėjo vėl užpilti į gerkles, o užpylus - jau prasidėjo vėl kibirkščiavimas ir visų merginų nutarimu, su išrinkto seniūno pagalba visi vyrukai buvo iš moteriškių patalpų išstumti į kiemą.

Merginos nutarė toliau po truputį ragauti žaliąjį skystimėlį. Kiek čia joms tereikia. Valerija, prisiminus kažin kokius pergyvenimus, paplūdo ašarose. Natalija su naujai atėjusiomis derino sutartinę, kuri vis dar nesiderino, ligi galų gale Laimą pradėjo imti erzinantis nuovargis. Pamažu, nepastebimai ji traukėsi prie jai skirtos lovos ir prie jos priėjusi, įsikniaubė į pagalvę. Olga ją motiniškai užklojo kariška antklode.

Saulė jau seniai buvo pasinėrusi į šilą,ir tik vaka*rų pusėje šiek tiek* raudonavo dangus. Po kiek laiko ir vyriškiai aptilo už sienos, tik atskiras klegesys pasigirsdavo, bet ir tai išsisklaidė. Tamsa apgaubė miestą. Kažkuri iš merginų dar geriau apklojo Laimą ir numovusi batus užkišo už kuprinės. Naktis užliejo viską.

Kiek laiko Laima miegojo, nežinojo, tik ją pabudino kažkokie neįprasti garsai. Iš lėto ji prisiminė, kur esanti ir vėl bandė užmigti, bet garsai pasikartojo. Dabar ji suprato, kad jie sklinda iš gretimos lovos. Kas toje lovoje miegojo, ji nežinojo. Kiek *aptilę, garsai vėl* pasikartojo. Moteriškas balsas prislopintai gynėsi: -"Būk atsargus, brangusis, žinai kas būtų jei kas atsitiktų..." Laima negalėjo atspėti, kurios merginos balsas. Kiek palaukus, vyriškas prikimęs balsas ją ramino. Laima suprato *priežastį ją prikėlusio šnabždesio, pasuko galvą* į priešingą pusę. Kurį laiką prislopinti atodūsiai ir šlamesys tęsėsi iki galų gale nutilo. Už kelių minučių toje pusėje girdėjosi vienas kitą pralenkiantys ramūs ir gilūs alsavimai.

Laimą *pradėjo krėsti lengvas drebulys. Nekasdie*ninės mintys plūdo į galvą, lyg tie buvusieji netoliese garsai būtų ją užkrėtę tropikiniu drebuliu. Burna prisipildė seilių, o jas ryjant, atrodė, kad visas iš miegų kelia. Nejučiomis viena ranka sugniaužė savo krūtinę, kita glamonėjančiai, lyg ko ieškodama *slinko kūnu žemyn.* Toli,salės kampe, kažkuri per miegą susijuokė ir susigėdusi Laima staigiai apsivertė ant kito šono,ramino save griežtomis mintimis ir netrukus įsijungė į sveiką jaunystės miegą.

Su pirmais rytmečio šviesos brūkšniais pabudusi, Laima sutvarkė ją dengusias antklodes, pakedeno plaukus. Gretimoje lovoje gulėjo susivėlusiais juodais plaukais vyriškis, apkabinęs miegančią Olgą, lyg bijodamas, kad kas jos neatimtų. Dviratį su kuprinėle tyliai išsivedusi, Laima skubiai nuvažiavo prie išverstų vartų. Persikėlė dviratį ir išvažiavo.

Kelias buvo nuobodžiai tuščias. Kai privažiavo prie namų vartelių, saulė tik mirgėjo stogo viršūnėje ir visi miegojo. Nepažadindama šeimininkės, ji tyliai *nusiprausė prie šulinio šaltu vandeniu ir įslinko į kamba*rį. Vakarykščiai išgertasis žalias gėrimėlis ją labai troškino. Išgėrusi veik visą ropinę gaivinančio vandens,palindo po antklode ir užmigo. Vėl prikėlė troškulys. Atsigėrusi vandens, pasijuto geriau. Pradėjo galvoti, kad dabar, *po karo, visi ruošiasi naujam gyvenimui arba grįži*mui į gimtuosius kraštus, o ji jaučiasi ne tik kad negalinti grįžti į savo sodybą prie tėvų, bet ir yra viską praradusi, ką turėjo.Sūnų, kaip vagišiai išsivežė, nors ji taip daug jam padėjo, brolio likimas visai nežinomas. Apie Petriuką taip pat jokių žinių ,o jis buvo jai toks geras. Būtų ir savo jauną širdį jai atidavęs, jei tik ji būtų to norėjusi. Besvarstant, kažkas tyliai pasibeldė į duris. Laima pamanė, kad tai šeimininkė. Vokiškai pakvietė įeiti. Pamažu prasivėrė durys ir jose pasirodė Valėrija.

- Tik vieną minutę noriu su tavim pakalbėti,- stovėdama prie durų labai tyliai pasakė. - Šiaip taip tave suradau. Labai nustebau, kad iš ryto tavęs ten nebebuvo!

- Eikš arčiau, ar po vakarykščio aš taip baisiai atrodau? - kvietė Laima.

_ Aš ne juokauti atėjau. Labai svarbus reikalas. Nežinau kaip ir pradėti...

Priėjusi arčiau šnibždėjo Laimai į ausį:

- Politrukai , jau tau išvykus, su raudonarmiečiais apsupo patalpas ir pareikalavo kuo skubiau pasiruošti kelionėn. Tuo laiku buvau prausykloje ir iš ten girdėjau. Pasisekė išpulti ant gatvės per langelį ir ,vos kvapą atgaudama, atbėgau čia, pas tave. Tu nežinai mano gyvenimo: aš su Vosylium gyvename seniai kaip vedę ir la*bai mylime* vienas kitą. Pasakysiu tau, kad jis yra Raudonosios Armijos karininkas ir kaip toks, yra prisaikdintas, kad jeigu priešas apsuptų, privalo nepasiduoti ir jei daugiau gintis nebūtų galima - pasidaryti sau galą. Kaip visi, taip ir jis pasidavė į belaisvę, nes neturėjo *šaudmenų. Dabar, jeigu jį paims - tai gresia ilga trem*tis į Sibirą arba dar blogiau... Jis jau seniai dėl to rūpinasi, o dabar, karui pasibaigus, slapstosi. Pas ūkininką, kur buvo, negali pasirodyti, nes belaisviai, kurie dirbo fabrike, tuos ūkininkus apiplėšė ir dar kai kuriuos apkūlė.

- Ar žinai, kur *jis slapstosi ir kaip galiu padėti?* Nereikalingas šnibždėjimas į ausį, šeimininkė- vokietė. Nei mano, nei tavo kalbos nesupranta, o kitataučių šiame name nėra. Kalbėk normaliai, tai nekelsi jokio įtarimo. Padėsiu, kaip galėsiu,- ramino ją Laima.

- *Jis ir jo du draugai randasi netoli nuo šio mies*telio, prie kanalo miške. Slapstosi ir priedangą randa buvusioje duonos kepykloje, kuri dabar neveikia. Savaime aišku, be pagalbos negali ten ilgesnį laiką pasilikti. Reikia maisto ir svarbiausiai - informacijų. Maisto aš turiu *daug prisislėpusi, nes iš anksto tam ruošiausi.* Turiu ir gėrimų, bet jį paduoti tik tu, Laimute, gali, nes gyveni kaip laisvas žmogus.

- Mano nuomone, kadangi tu dirbai skalbykloje, požemyje, kur rytų darbininkai dirbo benzino košime *iš anglių, niekas šiame priešingoje pusėje miesto esan*čiam kaimelyje negalėtų pažinti.

- Ir aš taip galvoju, nes kiek buvau tik priemiestyje, gal kas du mėnesius gaudavau leidimą išeiti, bet negali žinoti, nes po vyrų plėšikavimo jie dar daugiau *neapkenčia rusų ir lenkų darbininkų.* */bus daugiau/*

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Henrikas Nagys

KRISTIJONAS

/ Poemos fragmentai /

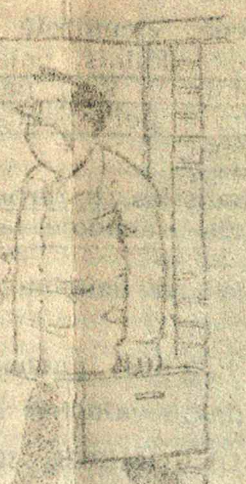

BĖGIAI

Į padūmavusį tolį
žvilgėdami sminga
geležinkelio bėgiai:
virš Nemuno tilto polių,
pro pokaičio
beužmingančią
Tilžę,
į milžinišką,
žaliuojančią ir derlingą
Prūsų žemę...
nuvedė vasaros bėgiai
iš mano jaunystės miesto
Pagėgių,
prisikėlusio iš atminties
miglų ir belaikės nakties...

PRŪSUOSE

Glitų, garuojantį juodžemį raiko noragais
būrai pavasariškoje laukų platybėj
po aukštu, gandrais pribarstytu, dangum.

Paskutinieji prūsai miega lediniam gulage
speigračio kapinyne, sapnuodami kybantį
kartuvėse Herkų Mantą po negyvu dangum.

Tolminkiemyje saulė žeme ridinėja vasarą.
Kristijono gimtinėje nardo auksiniai karosai
permatomoj kūdrų ir tvenkinių *gelmėj*.

Kaliningrado prūduose *tiktai ašakos ir ašaros.*
Kai Vėlinių naktį grįžta prūsai iš tolimos
kelionės mirksniui namo, *gailioj jų giesmėj*

aidi ir vėliai,
- gimtinėje, nusagstytoj kapais -
Tolminkiemio *mažos bažnytėlės*
prisikėlimo varpai.

1989. sausis.

BALZEKO LIETUVIŲ MUZIEJUJE:

● **Jonas Augustinius,** žinomas kolekcionierius ir numizmatikos žinovas iš Čikagos, muziejui padovanojo 1972 m. mirusio kun. Benedikto Suginto *asmeninį archyvą*. *Kun.* Sugintas buvo veiklus visuomenininkas ir labadaros veikėjas. Jis pokario metais padėjo *į Ameriką atvykti daugiau* kaip 400 -tams lietuvių. Vasario 16-tos, Punsko, saleziečių gimnazijoms, Vokietijos *vargo mokykloms ir kitoms* lietuvių institucijoms surinko ir pasiuntė virš 100,000 *dolerių. Archyvas susideda iš knygų, periodikos, susirašinėjimų, užrašų, iškarpų, dokumentų, nuotraukų ir kitos medžiagos. Taip pat kun. Suginto naudota stula.*

● **Anelė Ambraziejienė,** Lietuvos kariuomenės majoro Broniaus Ambraziejaus našlė, muziejui padovanojo savo a.a. vyro karišką milinę, švarką ir kepurę su ženklais. Ši uniforma buvo gerai išsaugota, nes ji yra labai geram stovyje. Trūksta tik kelnių. Muziejus ieško asmens, kuris galėtų padovanoti lietuviškas kariškas kelnes, kad pilna uniforma būtų galima išstatyti. Artilerijos maj. Bronius Ambraziejus buvo aktyvus Lietuvos nepriklausomybės ir Klaipėdos krašto išvadavimo dalyvis, šaulys ir visuomenininkas. Jis mirė 1981 m. Čikagoje.

● **Dail. Eleonora Marčiulionienė,** gyvenanti Čikagoje, muziejui padovanojo savo didelę trijų dalių keramikos skulptūrą, pavadintą "Eglė, žalčių karalienė". Ši skulptūra buvo išstatyta neseniai įvykusioje jos individualinėje parodoje Čikagos Čiurlionio galerijoje. Muziejaus meno rinkinyje dabar jau randasi keturi dail. Marčiulionienės skulptūros darbai.

● **Rašytojas Andrius Mironas,** gyvenantis Daytona Beach Shores, Floridoje, muziejui atsiuntė visą siuntą archyvi*nės medžiagos* apie pokariniais metais Vokietijoje veikusį Tautinį Lietuvių Ansamblį. Tarp medžiagos randasi nuotraukų albumas, anų dienų laikraščių iškarpos, pakvietimai į koncertus ir albumas originalių visų ansamblio narių ir veikėjų portretų, pieštų paties Andriaus Mirono. Atvykę į Ameriką, daugelis šio ansamblio narių įsijungė į "Dainavos" ansamblį.

● Muziejus ką tik gavo garsiosios XVI a. **Vilniaus panoramos** spalvotų reprodukcijų. Ši *panorama priklausė prie* svarbiausių viso pasaulio miestų vaizdų rinkinio, kurį 1573 m. išleido *garsioji Braun'o ir Hogenberg'o firma* Koeln'e, Vokietijoje. Šis vaizdas buvo kaip ir Vilniaus *plano prototipas, kuris buvo kopijuojamas* ir naudojamas visoje Europoje net iki pat XIX a. Nuo muziejuje laiko*mos originalios* XVI a. graviūros, Questar spaustuvės savininkas **Valentinas Krumplis,** savo lėšomis ją nufotogra*favo, perspausdino* ir visą tiražą padovanojo muziejaus krautuvėlei. Norintieji šį įspūdingą Vilniaus vaizdą įsigyti įrémintą ar ne, gali kreiptis tiesiai į muziejų.

● **Agota ir Bronius Tiškai,** gyvenantieji Collinsville, Illinois, muziejui padovanojo 1906 m. *"Hammond"* firmos rašomą mašinelę su lietuvišku klavišu ir lietuvišku šriftu. Mašinėlė, kuri dar turi savo originalią medinę dėžę, yra labai geram stovyje. Užrašas ant dėžės pažymi, kad ji priklausė Šv. Kazimiero *Draugystei, East St. Louis, Illinois* lietuvių kolonijoje.

Irena MIKŠYTĖ

MAESTRO

/ Šią kino apibraižą, skirtą Kipro Petrausko 100-osioms *gimimo metinems,* autore paraše Lietuvos Televizijos užsakymu, tačiau filma liko nesusukta/

/ *tęsinys* /

2. - Duokš, duokš, ką čia turi? - ima popierių Kipras. Žiūri ir pats savo akimis netiki: - Viešpatie! Juk tai *pirmasis* mano spektaklis! Prieš kiek metų tai buvo? Gali sakyti, prieš penkiasdešimt!

Kipras grabaliojasi po kišenes, ieško akinių, o neradęs, atkiša lakštą merginai:

- Skaityk, Protele, be akinių neįžiūriu...

Protelė skaito:

"Vilniuje, Miesto salėje, 1906 metų lapkričio 6 dieną Miko Petrausko opera ant trijų veiksmų "Birutė". Lošia: Birutė - Marija Piaseckaitė-Šlapelienė, Kęstutis - Kazys Puida, Birutės broliai - Stasys Audiejus ir Kipras Petrauskas... Senasis vaidila - Gabrielius Landsbergis-Žemkalnis, Lizdeika - Antanas Žmuidzinavičius".

Tolsta, tirpsta skaitančiosios balsas. Kipro atmintyje atgyja to nepamirštamo vakaro vaizdai, kai Vilniuje, dabartinėje Filharmonijos salėje, buvo pastatyta pirmoji lietuviška opera "Birutė", jo brolio Miko "sutverta" pagal G. Landsbergio-Žemkalnio libretą. Tąsyk Kiprui ėjo dvidešimt pirmi metai, ir jis pirmą kartą dainavo scenoje.

"Birutės" spektaklio pertrauka. Į vyrų persirengimo kambarį net nepasibeldusi įpuola Šlapelienė Birutės kostiumu.

- Negalima! Negalima! - šaukia persirenginėdamas Kipras.

- Nežiūriu jau, *nežiūriu, - nusigręžia* "Birutė", - man Miko reikia.

- *Jis čia pat. Su kažkokiu* licejistu arbatą geria.

- Kam čia manęs prireikė? - klausia įeidamas Mikas. *Jis ne vienas. Kartu su juo ryškių veido bruožų jaunuolis.* Tai Juozas Tallat-Kelpša.

- *Ponas Mikai, bėda, - skubiai aiškina* Šlapelienė, - kažkas ochrankai paskundė, kad jūs čia. Vyras matė - *du tokie gatvėje prie durų vaikštinėja.* Matyt, laukia, kol spektaklis pasibaigs - vengia viešo skandalo...

- *Suuodė, bjaurybės... - susirūpina Mikas.*

- Atsiprašau, kas atsitiko? - klausia Tallat-Kelpša.

- *Tai mano seni griekeliai, - aiškina* Mikas, - negali, nevidonai, užmiršti pernykštės revoliucijos. Pasakiau aš *tada ne vieną gražų* žodelį apie "tėvelį carą". Teko net kudašių iš Peterburgo nešti, nė konservatorijos diplomo neatsiėmus... Bet surado ir čia, šunsnukiai...

- Tau dar nėra ko skųstis, - atsigręžia į brolį baigda*mas rengtis* Kipras: - Būtum, kaip aš, pusmetį Trakų cypėj pasėdėjęs, tai dabar taip pat veržtum diržą iki paskutinės skylės.

- Pasitaisysi, svarbu, kad balsui nepakenkė, - ploja broliui per petį Mikas. - Labai jau neatsargiai tu švaisteisi tais atsišaukimais. Revoliucija, brol, tai mokslas.

- Tai ką dabar darysi, mokslinčiau?

- Matyt, teks sprukti spektaklio pabaigos nesulaukus. Klausyk, Kiprai, gal susitiksime pas tėvus Dusmenyse, o gal ir ne - aš jau viską sutaręs dėl kelionės Šveicarijon, o iš ten gal patrauksiu Amerikon. Kaip vyresnysis brolis, tau prisakau: turi mokytis dainavimo. Ir ne kur kitur, o Peterburge. Ir ne pas ką kitą, o pas mano profesorių Gabelį.

- Tikrai puikus jūsų balsas, - įsiterpia Tallat-Kelpša.

- Gera pasakyti - Peterburge. O kas ten mane priims? Kas pinigų duos? - numoja ranka Kipras.

- Ką nors sugalvosiu, - sako Mikas, - beje, aš jūsų nesupažindinau - Juozukas Tallat-Kelpša. Jam tik septyniolika metų, bet įsidėmėk šitą vaikiną - jau dabar vado*vauja chorui, rengia programą* pirmajai lietuvių dailės parodai, kuri čia įvyks po kelių mėnesių...Jis irgi žada *mokytis* Peterburge.

Pasigirsta skambutis, skelbiantis veiksmo pradžią.

- Na, duokš ūsą, - apkabina jaunesnįjį brolis Mikas.

- Ei, grimo nenutrink! - atsilošia Kipras.

- Matai, kas jam svarbiausia, - juokais graudinasi Mikas, suokalbiškai mirkteldamas Juozukui. - Grimo nenutrink!" Bus artistas! Minėsi mano žodį...

Į artistų kambarį įbilda režisieriaus padėjėjas:

- Kur Birutės broliai? Audiejau! Kiprai! Į sceną!

- Še tau, Kiprai, pirmojo pektaklio atminimui, - Mikas atiduoda broliui savo kišeninį laikrodį ir dar kartą apkabina. Pavymui šūkteli: - Žiūrėk, kad mokytumeis!

Scenoje - kuklios dekoracijos. Birutės broliai dainuoja duetą. Skambus, tyras liejasi Kipro balsas.

Gatvėje vaikštinėja du žandarai.

Artistų kambaryje Mikas rašo laišką.

- Luktelėk, - sako Tallat-Kelpšai, - štai baigsiu rašyti laišką. Perduosi jį Kiprui.

Gatve vaikštinėja žandarai.

Artistų kambaryje prieš veidrodį Mikas klijuojasi didelius ūsus (O ką? Visai tinka. Gal ir gyvenime reikės tokius užsiauginti?"), maukšlinasi kepurę, pasistato apykaklę ir, caro žandarų nepažintas, išeina į tamsią lapkričio naktį. Išeina ilgam. Su jaunėliu *broliu jie susitiks tik* [illegible]

Miesto salę sudrebina plojimai - publika sužavėta spektakliu ir nenori paleisti artistų. Jie lankstosi ir lanks*tosi. Pagaliau* laimingi sugriūva į artistų kambarį. Glėbesčiuojasi, apsvaigę nuo pirmosios sėkmės.

Tallat-Kelpša paduoda Kiprui laišką.

Kipras skaito užrašą ant voko: "Stanislavui Ivanovičiui Gabeliui". Po to-patį laišką:

... Gerbiamas Stanislavai Ivanovičiau! Kreipiuosi į Jus su prašymu dėl brolio. 1907 metais sausio mėnesį (Oho! net datą man paskyrė!") jis atvyks mokytis dainuoti į Peterburgo konservatoriją... Man rūpi tik viena, kad jis patektų į Jūsų klasę. Būtent to aš noriu Jūsų prašyti... Į savo brolį aš dedu dideles viltis, nes jo puikūs balso duomenys ir apskritai jis labai muzikalus...

Peterburgas. Iš provincijos atvykusiam Kiprui tai tikras pasakų miestas. Konservatorijos rūmai... Viena *iš klasių...*

Tą patį laišką dabar varto oraus profesoriaus rankos. *Jis baigia skaityti:*

... jo puikūs balso duomenys ir apskritai jis labai *muzikalus..."*

-Na, ką, balandėli, rodykite savo "puikius balso duomenis", - kreipiasi Gabelis į *Kiprą, nedrąsiai* mindžikuojantį prie durų.

Gabelis *tikrina jo balso diapozoną.* Kipras be didelio vargo užkopia iki aukštojo "do". Profesorius patenkintas. Retai tenka girdėti tokį skaidrų, pačios gamtos suformuotą tenorą. Dėl viso pikto paklausia:

- *Kokioj mokykloj* mokėtės muzikos ir dainavimo?

- Jokioj...

- Gabelis *nustebęs* pakelia galvą nuo popierių:

- Jokioj?.. Taip ir užrašysime: muzikinių žinių neturi, *klausa gera,* balsas - yra, apskritai geras tenoras. Na, o dabar, mielasis, padainuosi mums kokią ariją ar romansą, *ir aš galėsiu* patį ramia sąžine pristatyti egzaminų komisijai ir mūsų gerbiamam direktoriui Aleksadrui Konstanti*novičiui* Glazunovui.

- Natalija Petrovna, - kreipiasi Gabelis į akompaniatorę, - prašom prie fortepijono.

- Kad aš neturiu natų, - sutrinka Kipras.

- Kaipgi taip, balandėli?

- Bet aš galiu pats sau akompanuoti. Jeigu leisite... - Kipras jau skuba prie fortepijono.

- Netgi taip? O aš užrašiau - muzikinių žinių neturi..

- Žinių gal ir mažoka, bet grodamas vargonais kelerius metus sau duoną užsidirbau...

Kipras sėdasi prie fortepijono ir, pats sau akompanuodamas, dainuoja S. Moniuškos dainą "Temsta naktelė".

Nuskambėjus paskutiniam akordui, Gabelis per pečius apkabina Kiprą ir karštai sako:

- Dainuosi, balandėli! Gerai dainuosi! Tik mums reikia kokių ketverių penkerių metelių. Ar ne, Natalija Petrovna?"

Protelė įdėmiai žiūri į dėdę Kiprą.

- Bet jūs visai manęs neklausote, - sako nedrąsiai.

- *Klausau, klausau,* tik tu man atleisk, užsimiršau, jaunystę prisiminiau...Kažko šiandien prisiminimai perse*kioja. Gal ne prieš gera, a?*

- Ką jūs, dėde Kiprai. Tai jubiliejus kaltas.

- Dar kartą *ačiū už dovaną. Ateik vakare* į spektaklį. Nykščius palaikysi. - Rodo, kaip tai daroma.

- Tarsi jums *kada to reikėjo...*

- Oi kaip reikėjo. O dabar ypač reikia, b[illegible]gioji...

Kipras išlydi viešnią ir užsuka į virtuvę, kur [illegible]imininkauja žmona.

- Ale, kur mano arbata?

- Tuojau, tuojau. Stovi karšta termose.

Žmona pila arbatą. Kipras sėdasi už stalo. Žmona šypsodamasi ištraukia "fantaziją" iš jo švarko kišenaitės.

- Ak tu, mano frante nepataisomas...

- Argi aš jau toks nepataisomas?

Kipras siurbčioja arbatą. Petrauskienė su meile žiūri į žilą vyro galvą. (O kokios puikios buvo jo garbanos tuomet, kai jie susipažino!)

- Ar aš kada tau pasakojau, - klausia, - kur pirmą kartą tave pamačiau? Dar Peterburge, 1914 metais... Geltonsnapė buvau. Tu manęs net neįsidėmėjai.

Kipras susidomėjęs pakelia akis į žmoną.

Peterburgas. Tiltelis per Moiką. Čia kone kaktomuša susiduria dvi žvitrios paauglės. Tai Alė ir jos draugė Tosė.

- *Gerai, kad sutikau tave, Ale, - apsidžiaugia* Tosė. - Turiu du bilietus į lietuvių vakarą Kalašnikovo salėje. Gal eisi? *Bus dainos, šokiai, solistai iš Marijos* teatro. Einam, ką?

Vakare, pasipuošusios, su dideliais kaspinais ant pakaušio, draugės braunasi į savo vietas sausakimšoje salėje. *Sukišusios nosis, studijuoja programą.*

[illegible] panelė baigia deklamuoti eiles. Pranešėja skelbia: Vilboa duetas "Jūreiviai". Dainuoja Marijos teatro solistai Kipras Petrauskas ir Vladimiras Grocholskis!

Tosė nenustygsta vietoje. Vis šnibžda, komentuoja:

- Tas iš kairės - Petrauskas. Girdėjai tokį? Kiprijanas Piotrovskis! Marijinkos *afišose skaitei?* Mirštu, koks žvingas!

- Man labiau *patinka Grocholskis.* Balsas storesnis...

- Kvaiša, nieko neišmanai! Nuvesiu tave į operą. Pamatysi, koks Petrauskas *Romeo!*

Marijos teatras. [illegible]er puošnius, žėrinčius foje Tosė už rankos tempia Alę. Štai tas kampelis, kur eksponuojamos artistų fotografijos, [illegible]uotraukos iš spektaklių.

- Žiūrėk, čia [illegible]trauskas - Lenskis, - aiškina Tosė, vesdama draugę nuo stendo prie stendo. - O čia Levko... Jontekas... Orfėjas.. O čia - Almaviva kartu su Šaliapinu "Sevilijos kirpėjuje". Atkreipk dėmesį - kartu su Šaliapinu!.. Na, o čia mano numylėtasis Romeo... - perdėtai jausmingai atsidūsta Tosė.

- Nieko ypatingo - pamėgdžiodama Petrausko operišką pozą, prispaudžia rankas prie širdies Alė.

Abi juokiasi. To[illegible] iš vitrinos nepastebimai išima Romeo nuotrauką.

- Ką tu darai? išsigandusi griebia ją už rankos Alė.

- Nieko blogo. [illegible]tistams netgi patinka, kai dingsta jų nuotraukos - tikras [illegible]enklas, kad turi gerbėjų... Po spektaklio paprašysim a[illegible]grafo.

Merginos kopia [illegible]ptais į savo vietas "galiorkoje". Nepasidalina binokliu. [illegible]ė skubėdama jį reguliuoja. Pagaliau binoklio okuliare [illegible]yškėja Petrausko veidas. Gražus, įkvėptas. Skamba R[illegible]eo arija. Jausminga muzika, nuostabus, tyras dainininko balsas pakeri Alę. Ji nebegali atsitraukti nuo šio širdį [illegible]jaudinusio vaizdo. Sužavėta klausosi *ir visa salė:* jau[illegible]s *Piotrovskis - Peterburgo publikos* numylėtinis.

Veiksmas baigia[illegible] Artistai lenkiasi. Išeina vieną, kitą kartą. Paskui, nors [illegible]blika ilgokai kviečia, nesirodo. Bet *štai, sujunda uždan*[illegible] ir *praskyręs jos klostes,* į avansceną išeina Romeo, [illegible] rankų nešdamas Džuljetą - dainininkę Rozaliją Gorą. *Publikai patinka* toks ekstravagantiškas temperamentingo artisto mostas. Tosė visai nesužavėta. Atvirk[illegible]. *Jos lūpomis prabyla mergiškas* pavydas:

- Pagalvok sa[illegible]važuolė! *Pati negalėjo išeiti? Vaiz*duoja mergytę, o j[illegible]u dvidešimt treji metai.

- Bet tu vis[illegible] *žinai, - stebisi Alė, kildama* iš vietos.

- Domiuosi, t[illegible] *žinau, - sako Tosė.* - Jam - trisdešimt.

Merginos tryp[illegible] *prie artistų išėjimo. Tokių* entuziasčių čia sukioja[illegible] daugiau. Pasirodo Kipras. Apykaklė dabitiškai pake[illegible]ant *galvos kailinė kepurė.* Gerbėjos apspinta dainininką. [illegible]sė su Ale prieina paskutinės. Užkalbina Kiprą lietu[illegible]:

- Gal malonės[illegible]tografą? Mes ateiname į kiekvieną jūsų spektaklį. T[illegible]suokalbiškai *baksteli Alei* alkūne:

- Lietuvaitės[illegible]kokio krašto? - maloniai nustemba dainininkas. - D[illegible] duokit, *mielai pasirašysiu...* Kitą kartą užeikit pas[illegible] į artistų kambarį. Nesikuklinkite.

Kiprą nutrauk[illegible]kantrus balsas. Iš *netoliese stovin*čių šlajukų jį kvie[illegible]aži dama:

- Tai ar važiu[illegible] Kiprijanai Ivanovičiau? /b.d./

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

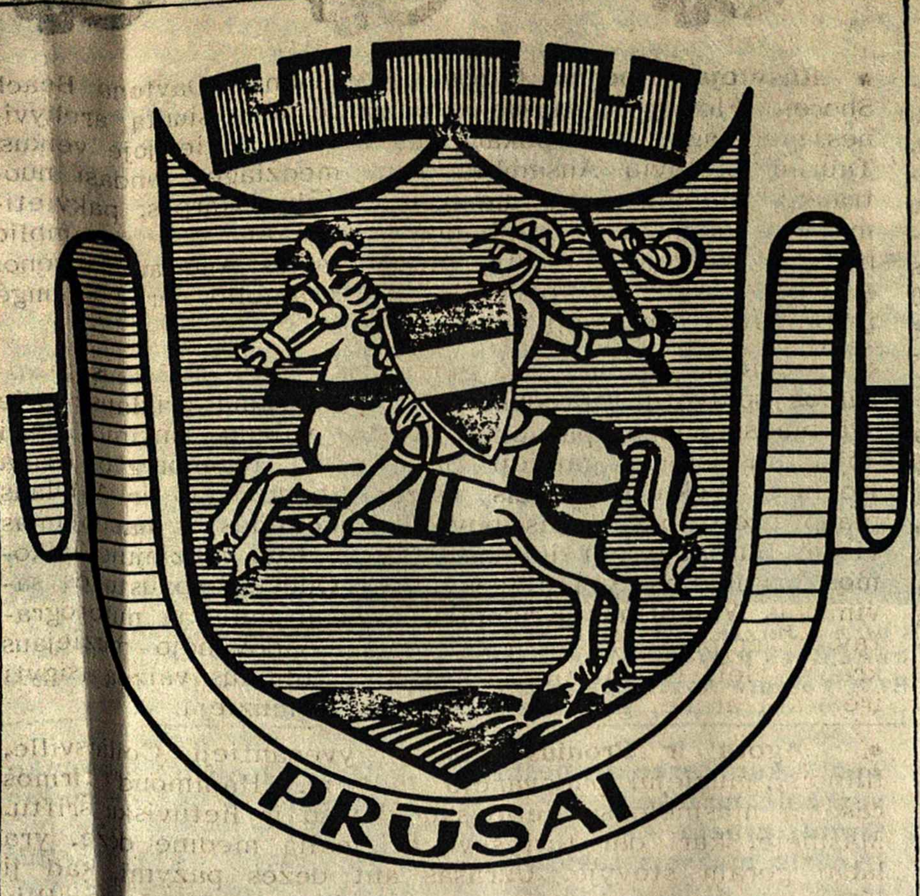

PRŪSAI Vokiškai Preussisch Holland. Lenkiškai Pasłęk
Lietuvos miestų herbai — *dail. Telesforas Valius* — iš *Algirdo Gustaičio Lietuvos* žemėlapio, išleisto Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, Čikagoje, 1982 m.

● RASŲ KAPINĖSE atkurtas antkapinis paminklas Nežinomam Lietuvos Kareiviui, žuvusiam kovoje už Vilnių 1919 ar 1920 m.

Sovietinio okupanto inspiruotas, kažkoks valdininkas Rasų kapinėse pasityčiojo iš kuklaus obelisko, sulaužė antkapinį kryžių.

Nuolaužos buvo surastos ir antkapį, panašų į tą, kuris stovėjo iki sunaikinimo, padarė Panevėžio "Pušies" kooperatyvas. Nežinomo Kareivio kapas paskendo gėlėse. Jis buvo palaimintas kleb. J.Tunaičio ir prie jo sugiedotas Lietuvos Himnas.

● VILNIAUS SPORTO RŪMUOSE įvyks "MISS LIETUVA-89" baigminis konkursas kovo mėn. 8 d.

Kandidatės turi būti netekėjusios, neturėti vaikų, amžius 18-29 m. Svoris ir ūgis nesvarbu. Vertinama, kaip rašo, ne tik pagal dailiausią figūrą ar veidelį, bet ir pagal intelektą, artistiškumą ir sugebėjimą bendrauti.

Sporto Rūmai padeda Lietuvos miestams rengti konkursus, kuria jų scenarijus, ruošia reklamą. Kartu su kooperatiniu laisvalaikio paslaugų centru "Pramoga" kviečia Lietuvos, Tarybų Sąjungos bei užsienio valstybių firmas dalyvauti konkurso paruošiamajame darbe. Kviečia būti tokio renginio rėmėjais /"sponsoriais"/ gaminti atributiką. /Ką reiškia šis paskutinis išsireiškimas-mums, gyvenantiems šiame kontinente, nelabai aišku/.

Taip pat rašoma, kad jau atsiliepė Lenkijos firma "Polena", žadanti konkurso dalyvėms savo produkcijos rinkinėlius, o laimėtojaigal ir automobilį FIAT. Taigi, konkurso metas bus skirtas reklamoms.

Keistai ir tuščiai atrodo reklamuoti fiatus krašte, kur trūksta paprastų paprasčiausiai muilo, dantų pastos, rankšluosčių ir net paprasčiausių vaistų...

ATSPAUSDINTA:

● JUOZAS DALINKEVIČIUS. Straipsniai apie geologo J.Dalinkevičiaus /1893 -1980/ mokslinę ir pedagoginę veiklą. 349 psl., 2.000 egz. Vilnius.

● TIK NIEKAM NESAKYK. Vytautė Žilinskaitė. Apysaka-pasaka mažiesiems. Vilnius. 1988. 112 psl., 60.000 egz.

● ŠEŠAKOJAI. Gediminas Isokas. Pasakojimai vaikams pie šešiakojus vabzdžius. 1988. Vilnius. 99 psl., 3.000 egz.

****

● **Kuršių Nerija** - tai nedidelis, ae 180 kv. km. plotą užimąs 98 km. ilgio žemės ruožas skirias Baltijos jūrą nuo Kuršių marių. Vietomis jis tesiia kelis šimtus metrų, ir didesnių audrų metu per šį aurutį smėlio ruožą persirita sūrios Baltijos bangos į gė marių vandenį. Tai jauniausia mūsų pajūrio sausuma atiradusi maždaug prieš penketą tūkstančių metų, tcl labai trapi ir be galo greit pažeidžiama.

XV amžiuje iškirtus miškus, Neos velėna ir plonutis, neseniai atsiradęs kultūrinis sluoks, labai greitai suiro, o niekieno nebesulaikomas vėjas mė pustyti palaidą smėlį. Nuo jūros marių link ėmė ıkti didžiulės kopos, vietomis pasiekusios net 60 metrų ıkščio. Ilgainiui daugiau kaip du trečdaliai Nerijos ṛrto smėlio dykviete, arba **Lietuvos Sachara**, kaip ją kais mėgdavo vadinti romantikai. **"Kuršių marios ir mes"**

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ -LIETUVIŠKAI !

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392
London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alc Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George La Salle, Que. 8 vakare.

ARBA SKAMBINKITE:

Juozui S.: 631-6834 (namų); ...ui N.: 366-7770
Dainiui L. : 768-9606; Jonui ...7-8637

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NEGALI

Dr. Gv. Valančius

SVEIKINANT SU NAUJAIS METAIS

Berželiai apšerkšniję,
Eglaitė apšarmojus...
Su metais mūsų laimė
Prabėgo nesustojus.
Ei, pasakyk nors žodį
Naujųjų Metų naktį,
Kad vėl širdis iš džiaugsmo
Karščiau pradėtų plakti.
Ir pažadėk sugrįžti
Pas mus dar šimtą kartų,
Su mėlynom žibuoklėm
Prie mūsų namo vartų.
...Ir laimė man atsakė,
Prabėgdama pro šalį,
Mokėk mane surasti,
- Aš kiekvienam kampely.
Ir duonoje ant stalo,
Melsvoj dangaus žydrynėj,
Šventoj Tėvynės meilėj,
Savoj širdy, krūtinėj.
Aš kiekvienoj gėlelėj,
Vingiuojančiam upely,
- Ir tu surasi kelią
Į savo laimės šalį.

Genovaitė
/ iš Lietuvos/

KAIP PADEDAM ARMĖNIJAI

"Į labiausiai nuo stichinės nelaimės nukentėjusį miestą -Spitaką - atvažiavau praėjus dviem paroms po žemės drebėjimo. Trūko ne tiktai technikos, maisto, šiltų rūbų gelbėtojams - nebuvo elementariausios darbų organizacijos. Paklausti, kas rūpinasi nukentėjusių sąrašų sudarymu, skirsto žmones darbams, gelbėtojai skėsčiojo rankomis - matyt, kad niekas. "Kasame, kur mums atrodo reikalinga. Kol vieną žmogų ištraukiame, galbūt kitoje vietoje dešimt uždūsta..."

Prie buvusio Spitako miesto gaisrinės pavyko šnektelėti su Anglijos ugniagesiais.

- Ieškome savo kolegų, - liūdnai šyptelėjo Maikas Akvensas. Mūsų prietaisai rodo, kad šiose nuolaužose dar esama gyvybės.

Apie užsieniečių teikiamą pagalbą reiktų pasakyti daugiau. Vos sužinoję apie nelaimę, Armėnijai padėti buvo pasiruošę profesionalūs gelbėtojai iš Prancūzijos, Italijos, VFR, Šveicarijos. Tačiau net tada, kai kiekviena minutė lėmė daugelio žmonių gyvybę, į mūsų plačią šalį užsieniečiams patekti buvo nelengva. Anglai dvi dienas laukė vizų... Šventvagiška klausti, kam gali būti naudingas toks vilkinimas, tačiau kažkas juk yra kaltas. Visos užsieniečių grupės atvyko be vertėjų, tačiau surasti juos vietoje taip pat nelabai buvo skubama. "Vertėjai - dar ne viskas," - tęsia tas pats Maikas. "Mes dvi dienas negavome maisto davinio".

Armėnų pasiaukojimas tomis dienomis neturėjo ribų. Žinoma, atsirado studentų, galinčių versti, be maisto anglai irgi neliko. Tačiau nenoromis visur piršosi klausimas: ką veikia gelbėjimo darbų respublikinis štabas, ar nebūtų viskas krypę kita linkme, jei demagogišku pretekstu prisidengus, nebūtų buvęs areštuotas Karabacho komitetas?

Teko kalbėti su medikais, kurie skundėsi, jog trūksta medikamentų, netgi respublikinėje ligoninėje nėra pakankamai valerijono lašų.

"Stichinės nelaimės, ekstremalių sąlygų buvome užklupti nepasiruošę", - tokius ir panašius atsakymus girdėjome Spitake, Kirovane, Jerevane. Prie panašių pasiaiškinimų tarybinio žmogaus ausis jau turėtų būti senokai pripratusi, tačiau ir dabar galvon netelpa, kaip galima į nelaimės vietą atvežti kilnojamas elektros stotis be būtiniausių detalių, drausti žmonėms dirbti komendanto valandą.

Ne, ten, kur lankėsi vyriausybinė komisija, technikos nestigo. Duok Dieve, kad tai būtų paprasčiausias atsitiktinumas: komisijai važiuojant iš Kirovakano į Spivaką, pakeliui išdygo 14 malūnsparnių aerouostas, vėliau persikėlęs link Leninakano...

Aišku viena: jei gelbėjimo darbai išties būtų vykę taip, kaip apie juos informuoja sąjunginės masinės informacijos priemonės, būtų buvę galima išgelbėti kur kas daugiau žmonių, ne tiktai tuos 15 tūkstančių."

Rita Miliūtė

1989 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Montrealio,

Nuo GEGUŽĖS 12 d. iki GEGUŽĖS 26 d. - $1999.
Nuo BIRŽELIO 30 d. iki LIEPOS 14 d. - $ 2199.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis
į: L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.
Tel.: (514)-669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

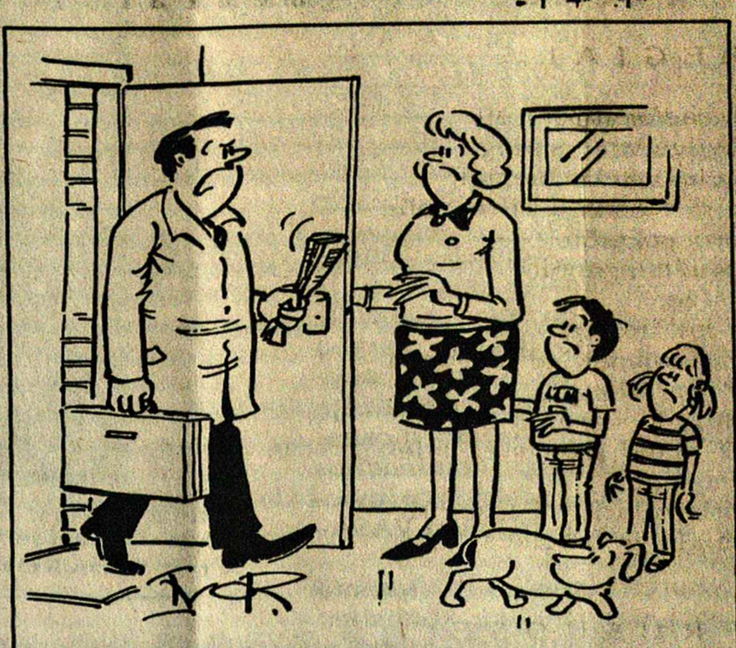

"Pagaliau namie! Iki ausų įkyrėjo visą dieną būti maloniu su visais!"
NATIONAL ENQUIRER

● Draugė ragina įsirašyti į aerobinės mankštos kursus.

- O ne! - susšuko raginamoji,- aš jau išbandžiau vieną pamoką.

- Na ir ką? Kas atsitiko?

- Aš sukinėjausi, šokinėjau, tampiausiai ir traukiau, bet, kai šiaip taip įlindau į mankštos rūbus,-pamoka baigėsi.

● Po vestuvių ceremonijios, jaunavedžiai vyko į vaišes. Jaunoji sako savo vyrui:

- Tikrai gražu, kad tavo tėvai po tiek vedybinių metų dar taip myli vienas kitą. Ypač, aš galvoju, miela, kad jis kas rytą atneša jai karštos kavos puodelį į lovą. Ar tai paveldimas bruožas?

- Be abejonės, - atsakė šypsodamasis jaunikis. - Aš atsigimiau į savo motiną.

● Į seifą buvo sugrąžintas didelis maišas su banknotais. 20-ties dolerių banknotas pradėjo šneką su 1 dolerio pinigu.

- Aš keliavau po puošnias parduotuves, po gerus restoranus, klubus ir egzotiškas vietas. Kaip gi tau sekėsi?

- Aš,- atsakė doleris,- ėjau į bažnyčią, į bažnyčią, į bažnyčią.

ŽALIANYKŠTIS

KAIP ILGIAU IŠLAIKYTI SKINTAS ROŽES

Jeigu neturite iš gėlininkų gautų specialių miltelių rožėms ilgiau išsilaikyti vandenyje, tai dar geresnis ir labai paprastas metodas yra šis:

- naudokite lygiomis dalimis šiltą vandenį iš krano ir "7up" arba "Sprite" mišinį. Gėraluose esantis cukrus, rūgštis ir purslus sukeliantì medžiaga padeda maitinti gėlę.

- Rožės koto galą reikia nupjauti įstrižai, įmerkus į vandenį. Tuomet kotas geriau įtraukia skystį ir neužsiblokuoja oro pūslelėmis. Taip laikomos rožės išbūna 8-9 dienas.

Skintos rožės, įmerktos į šaltą vandenį, nenukirpus koto galiuko, išsilaiko tiktai 2-4 dienas.

Rožės 16 inčų kotais išsilaiko ilgiausiai. Rožės mėgsta daug vandens.

/ Skinti gvazdikai ilgiau išlieka tiktai 2 inčų vandenyje, kasdien nukerpant po truputį koto ir keičiant kasdien vandenį/.

AUDRA Travel CORPORATION

REMKIME LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDĮ

Lietuvių viltys, sunkiais tylos ir skausmo laikais baimės ir nepasitikėjimo tramdytos, pagaliau išsiliejo kaip nesuvaldomai veržlus apsivalymo nuo slogios praeities ir tikėjimo Lietuvos ateitimi srautas, pasivadinęs **LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIU.** Išsaugoti ateinančioms kartoms Lietuvą, jos istoriją, kultūrą, kalbą bei gamtą - yra **KIEKVIENO LIETUVIO PAREIGA!**

Kiekvienas iš Jūsų galite palaikyti lietuvių viltis, paremdami
PERSITVARKYMO SĄJŪDĮ.

Nuo š. m. lapkričio 1 dienos visiems išeivijos lietuviams nuo mokesčio, kurį Jūs paprastai mokate už bet kokio pobūdžio kelionę AUDRA TRAVEL kelionių biure 2.5% bus skiriama
LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIUI REMTI.

1989 m. pabaigoje, ataskaitiniame keliautojų susitikime, pinigai, kartu su rėmėjų sąrašu bus įteikti LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO ATSTOVAMS.

Tad, LIETUVIAI, užsakydami keliones lietuviškame AUDRA TRAVEL kelionių biure, remsite
LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDĮ.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500, TELEX: 06-967812
FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7
Darbo valandos: nuo pirmadienio iki trečiadienio 9.30 - 19.00
ketvirtadienį, penktadienį 9.30 - 21.00, šeštadienį 11.00 - 17.00
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

toronto

• **KLB TORONTO APYLINKĖS VALDYBA** praneša, kad Apylinkės Tarybos rinkimai vyks **š.m.vasario 26 d., 10 val.r.-2 val.p.p.**

Rinkimų komisiją sudaro šie asmenys: Birutė Abromaitienė,tel.532-4793, Pranas Berneckas-763-4429, Marija Dambarienė- 769-4891, Bronius Mackevičius--536-9510, Vytautas Skrinskas - 249-4591.

Rinkimų komisija sudarys kandidatų sąrašus ir praves balsavimus. **Kandidatais į Apylinkės Tarybą gali būti visi Toronto apylinkės lietuviai, sumokėję 1989 m. solidarumo mokestį ir užpildę nominacijos pareiškimą, pasirašytą dviejų siūlytojų IKI š.m.VASARIO mėn.5 d.**

Pareiškimus galima gauti pas rinkimų komisijos narius, Apylinkės Valdybos narius, Lietuvių Namuose, parapijose ir lietuviškose įstaigose. Sąrašai bus paskelbti **vasario 12 d.**

KLB Toronto Apylinkės Valdyba

• VASARIO 16-tosios MINĖJIMAS šiais metais bus **sekmadienį, vasario mėn. 19 d., Toronto Universiteto Convocation Hall patalpose.** Minėjimą planuoja KL Bendruomenės Toronto Apylinkės Valdybos sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja **Dalia Viskontienė.**

Minėjimas bus 2-jų valandų ilgumo su įdomia programa ir kalbėtojais. Visi dalyvaukime.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖS nuomojamos 1990 metams iki vasario mėnesio galo tiktai lietuviams. Po to nuomosim ir kitataučiams. Todėl kviečiame visus pavienius žmones ir organizacijas užsisakyti salę savo reikalams iš anksto.

S. V a r a n k a

SVEČIAI VEIKĖJAI IŠ LIETUVOS

Po įvykusio, galima sakyti, stebuklo okupuotoje Lietuvoje, VILNIUJE 1988 m.spalio 20-23 d.d., įsisteigė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Sąjūdis išrinko skaitlingą kongresą. Kongreso atidarymo proga, spalio 22 d. GEDIMINO KALNE buvo iškelta Lietuvos trispalvė vėliava ir giedamas Lietuvos Himnas. Buvo išrinktas 220-ties narių seimas ir valdyba iš 25-kių žmonių. Vakare, prie

KLB veikėjai ir svečiai– veikėjai iš Lietuvos LN renginyje. Iš kairės: Vytautas Bireta – KLB pirm.; Jurgis Jurgelis – Stalinizmo aukoms tirti komisijos narys; kun. Gintautas Kabašinskas , Kauno Prisikėlimo parapijos vikaras – LP Sąjūdžio narys; kun. Romualdas Ramašauskas, Sančių parapijos vikaras –Sąjūdžio narys; Vytas Kulnys–Lietuvių Namų Kultūrinės Komisijos pirm., ir Rimas Strimaitis, solistas – KLB Toronto Apylinkės pirmininkas. Nuotr. St. Varankos

Vilniaus Katedros, šalia, netoli, Gedimino kalne plevėsuojant Lietuvos vėliavai, susirinkusi 200.000 žmonių minia su žvakėmis rankose dainavo tautines dainas ir giedojo religines giesmes. Žmonės tiesiog netikėjo, kad tai yra realybė. Toks staigus pasikeitimas ne vieną tautietį net išgąsdino.

Ryšium su vykstančiais pavergtoje Lietuvoje viltingais Persitvarkymo žingsniais, pagyvėjo ir tautiečių abipusis judėjimas.

Neseniai, praeitų metų gruodžio mėn.18 d., sekmadienį, 2 val.p.p. Toronto Lietuvių Namuose, atvykęs iš Lietuvos Jurgis J u r g e l i s, Lietuvos Sąjūdžio komisijos stalinizmo aukoms tirti narys, padarė įdomų pranešimą. Minima komisija yra numačiusi lankyti buvusias ir esamas lietuvių tremtinių vietoves Sovietų Sąjungos srityse, rinkti medžiagą, tvarkyti apleistus žinomus kapus ir teikti esantiems ten tremtiniams dvasinę ir medžiaginę paramą. Komisijos tikslas- surinkti kiek galima tikslesnį ištremtųjų ir žuvusiųjų skaičių. Tam tikslui komisija turi paruošusi anketą. Pranešėjas prašė, kad kiekvienas lietuvis, kuris turi žinių apie ištremtus tautiečius, suteiktų žinias tai komisijai. Anketas bei žinias siųsti: 232600, VILNIUS, Mičiurino gt.1/46, LTSR MA Filosofijos, Sociologijos ir Teisės Institutas Lietuvos Filosofijos Istorijos Skyrius, Mečys L a r i n k u s, tel.:75-59-12. Kas galite, padėkite tai komisijai savo žiniomis.

ĮDOMI PROGRAMA

Kanadoje, ypač Toronte, lietuviška veikla rūpinasi KLB Toronto Apylinkės valdyba, bet daugiausiai veiklos parodo Toronto Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija, kuriai vadovauja nepailstantis **Vytas Kulnys.**

Štai tos komisijos pranešimas dėl rengiamų artimiausiu laiku paskaitų serijos:

Sausio 22 d., sekmadienį, 2:30 val.p.p. GENIUS PROCUTA skaitys paskaitą: **"Mokykla dabartinėje Lietuvoje - sovietinė ir tautinė"**

Paskaitininkas yra baigęs Chicagos Universitetą magistro laipsniu ir darbuojasi Sovietų Sąjungos palyginamosios pedagogikos srityje. G.PROCUTA yra artimai susipažinęs su Lietuvos kultūrine ir moksline padėtimi. Bendradarbiauja išeivijos spaudoje, k.a. "Lituanus", "Akiračiai" ir kt.

Sausio 29 d., sekmadienį, 2:30 val.p.p. Adv.A.PACEVIČIUS skaitys paskaitą: **"Vėliausieji pakeitimai testamentų sudaryme ir turto persiuntime į Lietuvą".**

Paskaitoje bus aiškinama apie galimybes turto bei valiutos siuntimą į Lietuvą. Po paskaitos bus atsakoma į klausimus.

Vasario 5 d., sekmadienį, 2:30 val.p.p. rengiamas SIMPOZIUMAS tema **"PERSITVARKYMAS Sovietų Sąjungoje, LIETUVA ir IŠEIVIJA".**

Simpoziume dalyvaus sekantieji akademikai: dr. V. SAMONIS, Toronto Universiteto mokslinis tarnautojas su paskaita: **"Pabaltijo ekonominis persitvarkymas, galimybės ir problemos";** dr. R. VAŠTOKAS, Trento Universiteto profesorius: **"Persitvarkymo įtaka užsienio politikoje ir reikšmė Lietuvai";** kun. G.KABAŠINSKAS, Sąjūdžio delegatas **"Lietuvos religinė ir kultūrinė padėtis Persitvarkymo eigoje";**

SIMPOZIUMO moderatorė- adv. J.KURAITĖ-LASIENĖ, buvusi KLB Krašto Valdybos pirmininkė ir dabartinė Visuomeninių Reikalų Komisijos pirmininkė.

Šį SIMPOZIUMĄ rengia Lietuvių Namų Kultūros Komisija kartu su KLB Toronto Apylinkės Valdyba.

Vėliau, atsiradus laisvai salei, chemikas **Br. Stundžia** skaitys paskaitą: **"Oro ir vandens tarša Lietuvoje-Kanadoje".**

Br.Stundžia yra ilgus metus vadovavęs Ontario provincijos oro ir vandens taršos tyrimo laboratorijai.

• Š.m. sausio mėn. 8 d. Lietuvių Namuose 2:30 val.p.p. KLB Toronto Apylinkės ir LN Kultūros Komisijos pastangomis buvo rodoma vaizdajuostė iš Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo ant didelio ekrano. Komentatoriais buvo du jauni kunigai iš Lietuvos, Sąjūdžio dalyviai - Gintautas Kabašinskas, Kauno Prisikėlimo Parapijos vikaras ir Romualdas Ramašauskas, Šančių Parapijos vikaras. Jie savo lankymosi metu Toronte, sekmadieniais per visas mišias sakė pamokslus, aiškindami Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio siekius. Kun. Gintautas aiškiai pabrėžia, kad Sąjūdis nėra jokia opozicijos partija. Veikia pagal Lietuvos TSR konstituciją. Labai gražiai ir tikslia tai pasako poetas M.Marcinkevičius:

"Ten,kur praėjo vienas-pėdsako neliko...
Ten, kur praėjo dešimtvos žolė nulinko.
Šimtai praėjo -
liko tik mažytis takas.
Ir-
platūs vieškeliai palieka amžiams
ten, kur TAUTA praėjo."

Steigiamajame suvažiavime dalyviai prašė, kad tas judėjimas nevirstų kenksminga anarchija. Trečio posėdžio metu buvo užsiregistravę 1021 delegatas. Iš tų delegatų buvo 96% lietuvių,t.y.980 lietuviai, 8 rusai -0.8%, 6 žydai - 0,6%, 9 lenkai ir 13 kitų tautybių. Moterų jų tarpe iš viso 155.

Šią vaizdajuostę turėtų pamatyti ne tik kiekvienas tautietis, bet ir svetimtaučiai, kurie (kondensuoto vertimo pagalba) turėtų progą susipažinti su lietuvių tautos troškimais, siekiančiais sau laisvės.

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 200 svečių. Jų tarpe 1 asmuo iš Panevėžio.

• UŽGAVĖNIŲ KARNAVALE dalyvaujančių organizacijų atstovų pasitarimas šaukiamas **sausio 28 d., sekmadienį, 1:30 val.p.p. Lietuvių Namuose.** Prašome visus atstovus dalyvauti. Užgavėnes rengia LN Visuomeninės Veiklos komitetas.

• Bilietus į Užgavėnių Karnavalą galima gauti jau dabar sekmadienio popietėje arba paskambinus LN raštinei tel: **532-3311/2.**

• LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukojo: $2.000,- dr. M. Uleckienė; $1.000,- P.Šablinskienė; $ 500,- Monika Jasionytė;po $200,- A.J.Lajukai, P. Bersėnas, A.Miklovaitis, J.G.Povilaičiai; $150;- **A.a. Ipolito K[illegible]ausko atminimui:** $ 60,- B[illegible]utkienė; po $ 20,- [illegible]aplys, A.Zalagėnas, K.M[illegible]neliūnai; po $10,- J. M[illegible]iuška, P.Skablauskas, S. [illegible]ranka; $100,- K.N.Čepaičiai; $50,- V.Daugelavičienė.

Iš viso statybos fonde yra $106,151.53. Aukos priimamos PARAPIJOJE, sąsk.nr.**8711,** PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KOOPERATYVE sąsk.nr.**1553317** ir TALKOJE sąsk.nr.**459.**

Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Kvitai už 1988 m[illegible]us bus išduodami sausio mėn. pabaigoje.

• LN Kultūros Komisijos pastangomis, š.m.sausio mėn. 22 d., sekmadienį buvo suruošta paskaita: **"Mokykla dabartinėje Lietuvoje - sovietinė ir tautinė".** Paskaitininkas magistras **Genius Procuta** įdomiai ir patraukliai supažindino klausytojus su sovietinėmis ir lietuviškomis mokyklomis *praeityje* ir dabar. Paskaitoje buvo kreiptas ypatingas dėmesys į mokyklų dėstomųjų dalykų turinio pakeitimus bei galimybes įvesti platesnes programas lietuvių istorijos ir literatūros srityje.

Tikimasi, kad ateityje bus įmanoma Lietuvoje atsipalaiduoti nuo sovietinės metodikos, grįžtant prie lietuviškosios programos pagilinimo.

Po paskaitos vyko gyvos ir vertingos diskusijos, į kurias įsijungė nemažas skaičius tų, kuriems teko Lietuvoje pergyventi stalinizmo terorą ir mokyklose. Paskaitos klausėsi beveik 200 žmonių. **V.K.**

• TRADICINIS MAŽLIETUVIŲ ŠIUPINYS vyks š.m. **vasario mėn. 7 d.** Į šio renginio darbus įsijungė ir jaunos pajėgos. Programą atliks Toronto Vyrų Choras ARAS. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
9 % už 90 dienų term. indėl.
9¼% už 6 mėn. term. indėlius
9½% už 1 m. term. indėlius
9½% už 2 m. term. indėlius
9½% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10½% už 1 m. GIC invest. pažym.
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už pensijų planą (variable rate)
10½% už 1 m. term. pensijų planą
10½% už 2 m. term. pensijų planą
10½% už 3 m. term. pensijų planą
8¾% už pensijų fondą – RRIF (v.r.)
8¾% už namų planą OHOSP (var. rate)
8 % už taupymo sąsk.
8¾% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½%už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 11½%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11½%
2 metų 11¾%
3 metų 12%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 10¾%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 69 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000 Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kellonės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:
90-179 d. term. ind. ..... 9 %
180-185 d. term. ind. 9¼%
1 metų term. indėlius 9½%
2 metų term. indėlius 9½%
3 metų term. indėlius 9½%
1 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
2 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
3 metų GIC-met. palūk. .. 10½%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 10½%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%
Specialią taup. s-tą ..... 8 %
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk ... 8¾%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 5¾%

IMA UŽ:
Asmenines paskolas nuo ..... 12 %
Sutarties paskolas nuo ..... 12 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11½%
2 metų 11¾%
3 metų ..... 12 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 10¾%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kellonių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS !
533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA-INSURANCE
WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGYVTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų: 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

RH[O]PENDIJA PAS[I]MERIKOS LIE[TUVAITEI] - VIVAI O. BA[UTEI]

10-[...]gruodžio mėn.
[...]is spaudos a-
gent[...]elevizija bei
radi[...]ešė, kad Viva
O. [...]s (Barktutė)
laim[...]des stipendiją.
Ta [...]kartota dauge-
lyje [...]kalbos laikraš-
čių, [...]moje angliškai
kalb[...]stų.
Pa[...], ką ta "Rhodes
Schol[...]reiškia ir kaip
ji at[...]Stipendinos įkū-
rėjas [...]Rhodes buvo
viena[...]dinamų imperi-
jos [...] Jis ilgą laiką
kontr[...]pasaulio dei-
mant[...]ybą, buvo Cape
kolon[...]emjeru, suorga-
nizav[...]prijungė prie
Didžio[...]Britanijos dide-
lius [...]Pietinėje Af-
rikoje[...]sritis jo garbei
pavad[...]Rhodesia (dabar-
tinė Z[...]bwe). Prieš mir-
damas[...]2 metais, jis
paliko[...]nil. svarų ster-
lingų [...](tuo laiku virš
24 mi[...] dolerių) visuo-
menin[...] projektams, jų
tarpe [...]saulinio garso
"Rhode[...]cholarship" (sti-
pendij[...]skiriamas vien
anglišk[...]albančių kraštų
jaunuol[...] bei jaunuolėms,
kurie [...]žymi ypatingais
gabum[...]moksle, visuome-
ninėje [...]kloje ir parodo
vadova[...] gabumų. Šios
stipend[...] gavimas labai
aukštai [...]ertinamas. Viso
pasaulio[...]aštuose skiriama
ne dau[...]u 50 stipendijų,
kurios [...]moka mokslapi-
nigius, [...]ragyvenimą bei
kitas iš[...]das, studijuojant
Oxford[...] universitete.

Viva [...]a lietuvių visuo-
menei [...]rai žinomų inž.
Eugenija[...] ir Danguolės
Bartkų [...]duktė. Augo ir
pradžios [...]mokslą baigė
Beverley [...]Shores, Ind., taip
pat Da[...]aus ir Girėno lituanistinę mokyklą Či-
kagoje. Aktyviai dalyvavo
daugelyje pasirodymų bei
organizacijų. Buvo ir yra
veikli skautė ir mėgsta
sportą, stovyklavimą.

Vieną kartą dar jai
esant pradžios mokykloje,
sėdėdamas gražiame dar-
želyje kopos viršūnėj, šalia
jų namo ir grožėdamasis
Mičigano ežeru, paklausiau
Vivos, ką jinai skaitanti.
Pasirodo, kad tai yra mate-
matikos veikalas. Ji paaiš-
kino, kad šią vasarą ji no-
rinti perskaityti viską apie
matematiką, ką tik gali
gauti.

Jaunos mergaitės pasiry-
žimas mane nustebino ir
aš pajutau, kad kalbu su
ne eiline moksleive. Viva,
būdama dar 11 metų,
dalyvavo kaipo Indianos at-
stovė kartu su kitais U.S.
vaikais tarptautinėje sto-
vykloje Norvegijoje. Jai
Norvegija padarė labai
gerą įspūdį ir už kelių
metų, po jaunimo vadų sto-
vyklos Norvegijoje, pėsčia
keliavo Norvegijos kalnuo-
se ir krašte.

Baigusi Indianos pradžios
mokyklą, įstojo į USA
žinomą privačią Andower
mokyklą (ši mokykla pasi-
žymi tuo, kad labai gerai
paruošia savo abiturien-
tus aukšto mokslo tęsimui
MIT ir kituose garsiuose
universitetuose.)

Mokyklos bendrabučiai
nelepina mokinių ir ugdo
jų savarankiškumą. Viva
pamatė, kad mokyklos
kursas jai per lėtas ir,
nors tėvai nepritarė, peršo-
ko vieną klasę. Jos jaunes
nysis brolis Darius, taip
pat įstojo į mokyklą, kuri
pasidarė Vivai lyg ir šei-
mos dalis. Po trijų metų
Viva baigė "Suma cum
laude". Ji yra vienintelė
mergaitė abiturientė, ku-
rios pavardė 200 metų
senumo mokykloje iškalta
marmuro garbės lentoje.

Įstojusi į Yale universi-
tetą, studijavo Rytų politi
kos ir ekonomijos mokslus.
Studijuodama bakalauro
laipsniui, pradėjo ruošti
darbą magistro laipsniui
įsigyti. Šį pavasarį Viva
yra užtikrinta, kad abu dip-
lomai bus "Suma cum
laude". Jai dar tėra 20
metų!

Praeitą vasarą, gavusi
stipendiją kinų kalbos pa-
gilinimui, studijavo Beijing
universitete bendrinę man-
darinų kalbą. Tuo pat
laiku buvo paprašyta dėsty-
ti anglų kalbą. Nors sve-
timšaliams neleidžiama
vykti į Tibetą, Viva suge-
bėjo ten nukeliauti ir
užmezgusi draugiškus santy-
kius su lamomis, gavo
progą pamatyti jų vienuoly
nų kultūrinius lobius.

Ar mokykloje, ar univer-
sitete, Viva kai tik turė-
davo progos pasirinkti
laisvą temą, rašydavo apie
lietuviams svarbius dalykus:
Lietuvos partizanų kovas,
ALTĄ ir kt.

Viva buvo aktyvi sporte
ir žaidė krepšinį bei orinį
mokyklos ir universiteto
komandose. Deja, susižei-
dusi abu kelius, nežiūrint
padarytų operacijų, turėjo
varžybinį sportą palikti.

Studijos pagreitintu tem
pu reikalauja ryžtumo,
darbštumo ir pasiaukojimo
darbui. To Vivai niekada
netrūko. Ji tikėjosi
po 2-jų diplomų gavimo
paimti ilgesnes atostogas,
bet dabar jos entuziazmas
pilnai atgijo ir trys metai
studijų Oxfordo universite-
te neatrodo kaip našta,
bet praverantis naujus ho-
rizontus tikslas.

Praktišką pažintį apie
potlitiką Viva gavo dirb-
dama Indianos kongresma-
no įstaigoje per vasaros
atostogas prieš porą metų.

Jos Alma mater - Ando
wer ir Yale- labai džiaugs-
mingai sutiko žinią apie
Vivos laimėjimą. Viva
priklauso MAGNA CUM
LAUDE ir Phi Beta Kappa
studentų korporacijoms
(fraternities), jos šeimos
ryšiai su lietuviška visuo-
mene kasmet stipréja.

Šių metų Kalėdų atosto-
gas Viva su Broliu Darium
(premedical studentas)
praleido St. Jovite lietuvių
studentų sąskrydyje.

Žinau, kad mes ateityje
daug kartų girdėsime apie
Vivą ir jos atsiekimus.
Geriausios kloties Viva!

J. Š.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

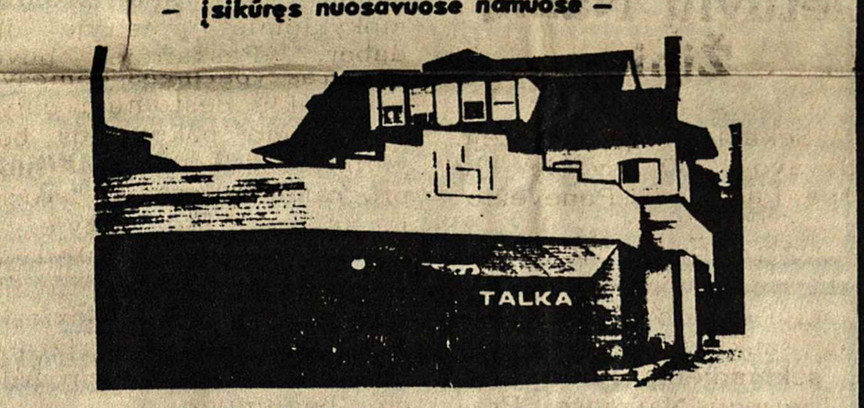

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. čekių sąsk. iki	7%	asmenines paskolas	14%
santaupas	7%	nekiln. turto pask. 1 m.	12.25%
kasd.pal.taupymo s-tą ..	6.5%	nekiln. turto pask. 3 m.	13%
90 dienų indėlius	9.5%		
1 m. term. indėlius	10.75%		
1 m. term. ind.mėn.pal.	10.25%		
3 m. term. indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	10.74%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.
Ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais- nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais - nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos - rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE;
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

st.catharines

RUOŠIASI VASARIO 16-TAJAI

St.Catharines Bendruo-
menės Apylinkės Valdyba
ruošia 71-ųjų VASARIO
16 dienų MINĖJIMĄ. Jis
vyks vasario mėn. 12 d.,
sekmadienį.

Minėjimo programa:
- 10:30 val.r. - iškilmingos pamaldos, prisimenant žuvusius už Lietuvos laisvę, partizanus, kankinius. Pamaldos vyks Angelų Karalienės bažnyčioje, 75 Rolls Ave.ir Carlton gatvių kampe. Giedos solistai V.A.Pauliončiai. Po pamaldų - vainiko padėjimas prie paminklo.
- 12 val.punktualiai prie CITY HALL, Church St.- Tautinės vėliavos pakėlimas. Jame dalyvaus miesto burmistras, parlamentų nariai, svečiai ir tautinių organizacijų atstovai su vėliavomis.

Vėliavą pakėlus, perei-
sime į Folk Art Council
Annex salę 85 Church
St. tolimesnei programai.

Salėje Tėv. Kęstučio
Butkaus OFM invokacija,
užkandžiai, pabendravimas
su parlamentų nariais,
žymesniais kanadiečiais
svečiais.

- Paskaita: prelegentas jaunesniosios kartos - Antanas Šileika. Parlamento narių, svečių sveikinimai. Meninę dalį atliks Toronto Vyrų Trijulė "SERENADA".

KLB Apylinkės Valdyba
prašo VISUS NIAGAROS
pusiasalyje gyvenančius
lietuvius SKAITLINGAI
DALYVAUTI ir PASIKVIES-
TI - ATSIVESTI savo šei-
mos jaunąją kartą į šį,
jau 71-ąjį VASARIO 16-
sios MINĖJIMĄ.

Mūsų visų išeivijoje
šventa pareiga jungtis
kartu su pavergtos Tėvy-
nės broliais ir seserimis
ir tinkamai paminėti šią
visiems brangią šventę
- VASARIO 16-tąją.

Kiekvienas didesnis
minėjimas pareikalauja
darbo ir išlaidų. Bendruo-
menės Apylinkės Valdyba
prašo visų prisidėti auka
prie išlaidų sumažinimo
ir laiku įsigyti bilietus
į minėjimą.

KLB St. Catharines
Apylinkės Valdyba

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5
TEL: 366-5484

GUY RICHARD
ROOFER——COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

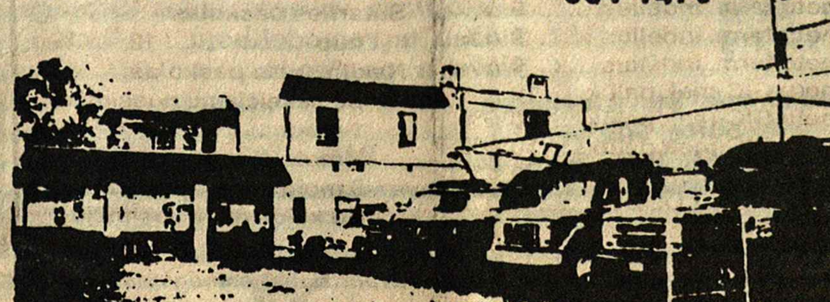

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame visiems, pareišku-
siems mums užuojautą žodžiu ir raštu, mont-
realiečiams ir torontiečiams, palydėjusiems

Mylimą Tėvą

A. A. MYKOLĄ ŠULMISTRĄ

į Lutheran Church of The Redeamer, daly-
vavusiems pamaldose ir palydėjusiems Velionį
į Šv. Jono Kapines.

Ypatinga padėka **kun. P. Diliui** už apeigas.

Dėkojame rūpestingai šeimininkei **p. Sta-
niulienei,** paruošusiai laidotuvių pietus.

sūnus JONAS,
duktė LENA LEIPIENĖ su šeimomis.

ottawa

OTTAWOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 40-METIS

Šiais 1989-taisiais me-
tais Ottawos Lietuvių
Bendruomenei sukanka
jau **40** metų, kai ji reiškia-
si kaip organizuota lietu-
viškosios išeivijos dalelė.

Prieš dešimtį metų
šio savaitraščio puslapiuose
yra buvęs atspausdintas
jos įsisteigimo ir veiklos
aprašymas, ypač pirmai-
siais dešimtmečiais.

Oficialioji įsisteigimo
data **1949.II.22 d.** - tai
data rašto, parašyto tuo-
metiniam Kanados minis-
teriui pirmininkui **Louis
St.Laurent,** Vasario 16
d.proga, pasirašytas kun.dr.
J.Razučio ir **I. Mikutavi-
čiūtės.**

Šį kartą, 40-tosios su-
kakties proga norima pa-
tiekti sąrašą asmenų, pir-
mininkavusių šiai Bend-
ruomenei.

Per 40 metų yra buvę
valdybose 32 asmenys,
o padaryta vadovybių pasi-
keitimų - 43 kartus. Pagal
kadencijų-kartų skaičių
teko išbūti **A. Paškevičiui-
11 kartų, V.Radžiui- 5
k., V.Priščepionkai - 3
k., dr. A.Šidlauskaitei, J.
Daniui, J.Šimanskiui, L.Gi-
riūnui, R.Kličiui** ir **R.Ru-
daitytei**- po **2 k.,** o likusie-
ji po **1 kartą.**

Štai tas sąrašas:

1. iki įvykdytų rinkimų 1949.VI.12. -kund.dr. **J. Razutis**
2. 1949.VI.12. - 1949.X.10. - dipl.inž. **A.Paškevičius**
3. 1949.X.10.-1950.III.12.- agr. **B.Saulėnas**
4. 1950.III.12.-1950.Xii.3.- arch. **V.Trečiokas**
5. 1950.XII.3.- 1956.II.5.- dipl.inž.**A.Paškevičius**
6. 1956.II.5.-1957.I.6. -dr. **A.Šidlauskaitė**
7. 1957.I.6.-1958.I.12. - dipl.inž. **A.Paškevičius**
8. 1958.I.12.-1958.XI.23. -dr. **A. Šidlauskaitė**
9. 1958.XI.23.-1959.XI.29. - dr.**M.Ramūnienė**
10. 1959.XI.29.-1960.XI.20.- dipl.inž.**J.Danys**
11. 1960.XI.20.-1961.XI.19.- dipl.inž. **P.Daunius**
12. 1961.XI.19.-1962.XI.18. -**J.Šimanskis**
13. 1962.XI.18.-1963.XI.17.- dr.inž. **A.Jurkus**
14. 1963.XI.17.-1964.XI.29.- dipl.inž.**A.Paškevičius**
15. 1964.XI.29.-1965.XI.14. - **J.Šimanskis**
16. 1965.XI.14.-1967.I.15.- dipl.inž.**A.Paškevičius**
17. 1967.I.15.-1967.X.1.- V. **Radžius**
18. 1967.X.1.-1968.X.20.- dipl.inž. **K.Vilčinskas**
19. 1968.X.20.-1970.I.25.- mok.**V.Priščepionka**
20. 1970.I.25.- 1971.IX.12.- dipl.inž.**A.Paškevičius**
21. 1971.IX.12.- 1972.XI.26.- kun.dr. **V.Skilandžiūnas**
22. 1972.XI.26.-1974.X.27.- mok.**V.Priščepionka**
23. 1974.X.27.-1976.X.31. - **V.Radžius**
24. 1976.X.31.-1978.X.29.- P.Eng.**L.Giriūnas**
25. 1978.X.29.-1979.XI.25. - m.**G.Procuta**
26. 1979.XI.25.-1980.XI.23.- P.Eng. **J.Augaitis**
27. 1980.XI.23.- 1982.X.31. - **V.Radžius**
28. 1982.X.31.-1983.XI.27.- žurn.**R.Šiūlytė**
29. 1983.XI.27.-1984.XI.25.- dipl.inž. **J.Danys**
30. 1984.XI.25.-1985.XI.24. - adv. **A.Danaitis**
30. 1985.XI.24.-1987.X.25. - P.Eng. **R.Kličius**
32. 1987.X.25.- iki dabar - **R. Rudaitytė**

Dvasios vadovais šioje
Bendruomenėje per šį laiką
yra buvę šie kunigai:

Pirmuoju- kun.dr.Razu-
tis, apjungęs lietuvius ir
išbuvęs Ottawoje iki 1951
m. pabaigos. Jam išvykus,
Ottawos lietuvius sutiko
globoti Aušros Vartų Para-
pijos Montrealyje kleb.kun.
dr. J.Kubilius, SJ.

1954.IC.1 d. į Ottawą
atvyko kun.dr.V.Skilan-
džiūnas, gavęs paskyrimą
vikaru į Our Lady Perpe-
tual Help parapiją. Jam
teko būti vikaru ir klebonu
įvairiose šios arkivyskupi-
jos parapijose nepertoliau-
siai nuo Ottawos, kad
galėtų atlikti patarnavimus
ir mūsų Bendruomenei.
Pastaruosius dešimtį metų
jis išbuvo kalėjimų kape-
lionu-koordinatorium iki
išėjo į pensiją.

Mūsų gerbiamas ir my-
limas kapelionas kun.dr.V.
Skilandžiūnas, prisimins
šiais metais ir savo gyve-
nimo trejopą sukaktį. Tai
- **70 metų amžiaus,45
metų kunigystės ir 35
metai, kaip Ottawos kata-
likų misijos kapeliono.**
Visos šios sukaktys sueina
balandžio-gegužės mėne-
siais.

Albinas Vileniškis

montreal

- Margarita BALTRUKO-NIENĖ susižeidė parkritusi namuose ir nuvežus į St. Mary's ligoninę, po dienos buvo operuota. Linkime greitai pasveikti.
- BUGOMILA IR DOMININKAS RUPŠIAI savo vedybines 50-metinės sukakties proga buvo pagerbti dukters Emilijos ir jos vyro Romo Verbylų namuose vaišėmis. Dalyvavo šeimos artimieji. Sekmadienį, sausio 8 d. sukaktuvininkų intencija buvo atlaikytos specialios mišios.

montreal

MIRUSIEJI:

• EUGENIJA BARAUSKIENĖ, 83 m., mirė Jewish General Hospital ligoninėje. Liko vyras **Stasys** ir sūnus adv. **Algirdas.**

Palaidota iš Šv.Kazimiero Parapijos bažnyčios St.Francis kapinėse, Montreal E.

Užuojauta artimiesiems.

• AV PARAPIJOS metiniame susirinkime buvo patvirtintas komitetas naujai kadencijai. Komitetą sudaro Edmundas **Augūnas,** Vladas **Žitkus,** Mary **Vaupšienė,** Onutė **Ūsienė,** Antanas **Čepulis** ir Izidorius **Mališka.**

• "NERINGOS" Jūrų Šaulių Kuopa ruošiasi pagerbti **Juozus kovo mėn. 12 d.** /anksčiau, nes tikroji data sutampa su velykinėmis šventėmis/ su pietumis ir programa.

KLK Moterų Draugijos Montrealio skyrius
kviečia į užgavėnių

BLYNŲ PIETUS

Š.m. VASARIO mėn. 5 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje

PROGRAMOJE: Jaunimo pasirodymas
ĮĖJIMAS : $10. asmeniui

MALONIAI KVIEČIAMI VISI!

Skyriaus Valdyba

DĖMESIO:

Organizacijos, kurios nori gauti paramą iš Kanados Lietuvių Fondo, prašymų lapus gali gauti pas šio Fondo įgaliotinį Bronių Staškevičių,tel: 769-1557.

Prašymus reikia įteikti iki š.m. **vasario mėnesio vidurio.**

• METINIS, tradicinis savaitraščio "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" BALIUS vyks AV Parapijos salėje, **balandžio mėn. 8 d.**

• RIMANTO ir PENNY ALIŠAUSKŲ pirmagimis sūnus buvo pakrikštytas Montrealyje, AV Parapijos bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Petras ir Virginija Vaupšai.

• Sauliaus ir Joanos BRIKIŲ dukrelė praeito gruodžio 26 d. buvo pakrikštyta Karolinos Joanos vardais Petro ir Reginos Brikių namuose.

Saulius su šeima atvyko pas tėvus specialiai iš *Toronto.* Karolina yra pirmoji dukrytė trečioje Brikių šeimos kartoje. Ji vilkėjo Brikių šeimos tradicinį krikšto rūbą. Tokiu netikėtu subuvimu mažoji atrodo, buvo patenkinta, nes nuolat linksmai krykštavo.

Krikšto apeigas atliko AV kleb.kun. J. Aranauskas, SJ. Krikštatėvių pareigas atliko Sauliaus brolis Edvardas-Gintaras ir jo žmona Danutė - otaviškiai, o brolis Jonas tokį neeilinį įvykį įamžino sukdamas *filmą.*

Taigi, senjorai Brikiai turi jau 4 vaikaičius. Sveikiname.

Ta proga norisi priminti ir retą sutapimą: tas pats kun. J.Aranauskas, SJ prieš keliasdešimt metų krikštijo ir jaunatėvį Saulių. Po krikšto sekė šaunios vaišės, kurios užtruko iki vėlyvo vakaro. Dalyvavo *abiejų pusių giminės* su savo vaikais ir vaikaičiais. Svečių tarpe buvo ir sol. Gina Čapkauskienė - Sauliaus krikštamotė ir kiti šeimos bičiuliai. Perduota daug sveikinimų ir linkėjimų. D a l y v i s

• Dr. MILDA DANYTĖ, beveik 2 metu išbuvusi Romoje, sugrįžo į Montrealį. Romoje dirbo Lietuvių Katalikų Akademijoje talkininkaudama leidyklos darbuose, Vatikano Radijo programoje rinko medžiagą *apie VR istoriją, skaitė* paskaitų ir Vatikano Archyvuose rinko žinias(kurių ten yra labai daug sudėta) apie lietuviškąsias parapijas JAV ir Kanadoje.

Dabar ruošiasi rašyti istoriją apie senuosius lietuvių imigrantus Kanadoje.

• V.ir J. ŽURKEVIČIAI išvykos poros savaičių atos goms į Floridą.

"LITO" NARIAMS - NARĖMS:

Daugelis LITO narių jau naudojasi tiesioginiu įdėjimu /direct deposit/ savo algų ar pensijos čekių į sąskaitas LITE.

Mes kviečiame **visus LITO narius naudotis tokiais patarnavimais.** Tai yra greitas, saugus, nieko nekainuojantis ir neš pašto *streiko metu* nesutrukdomas būdas įdėti pinigus į jūsų sąskaitas.

Jūs tik duokite savo darbdaviui arba Valstybės Departamentui LITO Banko numerį- **92233-815,** LITO adresą ir savo sąskaitos numerį arba paduokite savo vieną tuščią LITO čekį *su stambiu* įrašu "VOID".

Kadangi LITO kompiuterio sistema yra sujungta su Caisse Populaire ir dalinai su komerciniais bankais, tai jūs galite savo turimų sąskaitų LITE apyvartą atlikti per kiekvieną Caisse Populaire, o pasiimti pinigų grynais /"cash"/ net per *visus Caisse Populaire* ar komercinius bankus, turinčius automatinę kasą. Tokiems patarnavimams mes išduodame taip vadinamą "Multi Service Card" ir tie patarnavimai yra veltui, kaip ir visi kiti LITO patarnavimai, iškyrus "Cash" paėmimą per *komercinį Banką.*

Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į LITĄ. **Vedėjas**

LITO NARIŲ DĖMESIUI!

Nuo SAUSIO mėn. 16 dienos

ROSEMONTO skyriuje "LITAS" dirba:

Pirmadieniais	**10:00 - 2:00**
Ketvirtadieniais	**3:00 - 7:00**
Penktadieniais	**2:00 - 6:00**

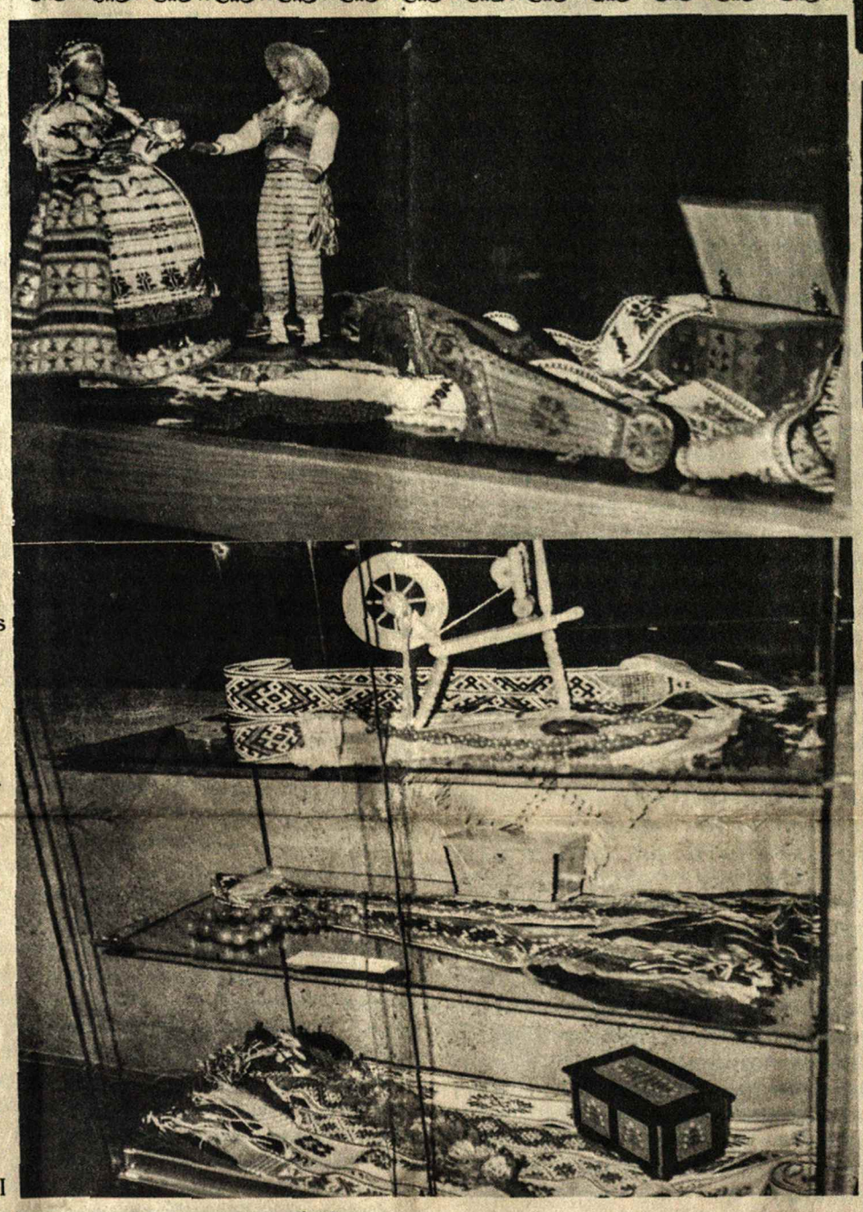

Detalės iš VAIVORYKŠTĖS parodos Mount Royal bibliotekoje

LITAS MONTREALIO LIFT[illegible] KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A[illegible]

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas-virš $1,00[illegible]00

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ...	11 %		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sask	5½%
1 metų.....	9¾%	Taupymo su gyv. draud...	5¼%
180 d.- 364 d.	9¼%	Taupymo kasdienines sa	5 %
120 d. -179 d. ...	9 %	Einamos saskaitos.....	4½%
60d. - 119 d. ...	8¾%	RRIF - RRSP-*term.*	%
30 d. - 59 d.	8½%	RRIF - RRSP-taup.	3½%

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12½% Asmenines - nuo 12½%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "L[illegible]"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00-8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00-6:00	2:00-6:00

RESTORANAS **KOSTAS**

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIAI

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-[illegible]198.

Dodge CHRYSLER VENTE SERVICE

LASALLE AUTOMOBILE INC

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Parčavimas
* Aptarnavimas

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

366-7818

1050 Lapierre coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S. SISTEMA

D.N BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

Tel. Bus.: 722-7545 Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

PS FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

*Annuities*R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas

4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3

Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS , B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite **papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,** 5887 Sherbrooke St. W. **Telef.: 488-3363.**

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaëtan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel : 662-1177

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE , Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd. , LA SALLE , P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS : John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal , Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496